

Πρωτ. _____
 Αριθ. _____
 Διεκπ. _____

Από τα επίσημα Πρακτικά της Δ΄, 6 Οκτωβρίου 2022, Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

Κύρωση Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο Πρώτο
 Κύρωση Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων
 ΤΜΗΜΑ Ι ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 Άρθρο 1 Είσπραξη δημοσίων εσόδων
 Άρθρο 2 Όργανα είσπραξης - Νόμιμος τίτλος
 Άρθρο 3 Καταβολή χρεών
 Άρθρο 4 Ατομική ειδοποίηση
 Άρθρο 5 Ληξιπρόθεσμα χρέη
 Άρθρο 6 Τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής
 Άρθρο 7 Ατομική ειδοποίηση υπερημερίας - Χρόνος λήψης αναγκαστικών μέτρων
 Άρθρο 8 Λήψη μέτρων για μη ληξιπρόθεσμα χρέη
 ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
 ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ
 Άρθρο 9 Απαρίθμηση αναγκαστικών μέτρων
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
 ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ
 Άρθρο 10 Ενέργεια κατάσχεσης κινητών στα χέρια του οφειλέτη
 Άρθρο 11 Εξουσίες ενεργούντος την κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη
 Άρθρο 12 Πολλαπλές κατασχέσεις
 Άρθρο 13 Συνέπειες κατάσχεσης κινητών
 Άρθρο 14 Κατάσχεση νομισμάτων και χρεογράφων
 Άρθρο 15 Μεσεγγύηση κατασχεθέντων κινητών - Φύλαξη
 Άρθρο 16 Ασυγκόμιστοι καρποί
 Άρθρο 17 Ακατάσχετα
 Άρθρο 18 Περιορισμοί κατά την κατάσχεση
 Άρθρο 19 Πρόγραμμα πλειστηριασμού

Άρθρο 20 Δημοσιότητα προγράμματος πλειστηριασμού
 Άρθρο 21 Διενέργεια του πλειστηριασμού
 Άρθρο 22 Διαίρεση πλειστηριαζόμενων πραγμάτων - Έκθεση πλειστηριασμού
 Άρθρο 23 Περιπτώσεις οριστικής κατακύρωσης
 Άρθρο 24 Προσωρινή κατακύρωση και έγκριση
 Άρθρο 25 Επανάληψη πλειστηριασμού
 Άρθρο 26 Ενέργειες σε περίπτωση αναστολής ή ματαίωσης πλειστηριασμού
 Άρθρο 27 Αναπλειστηριασμός
 Άρθρο 28 Αναγγελίες
 Άρθρο 29 Ενέργειες μετά την οριστική κατακύρωση
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΡΙΤΟΥ
 Άρθρο 30 Κατάσχεση στα χέρια τρίτου
 Άρθρο 31 Κατασχέσεις στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων
 Άρθρο 32 Κατασχέσεις στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων με ηλεκτρονικά μέσα
 Άρθρο 33 Ακατάσχετα στα χέρια τρίτων
 Άρθρο 34 Δήλωση τρίτου
 Άρθρο 35 Συνέπειες υποβολής ή μη δήλωσης τρίτου
 Άρθρο 36 Κατασχέσεις στα χέρια λοιπών υπόχρεων προσώπων
 Άρθρο 37 Ανακοπή κατά δήλωσης τρίτου
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ, ΠΛΟΙΩΝ Ή ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ
 Άρθρο 38 Αντικειμενικά όρια της κατάσχεσης
 Άρθρο 39 Διαδικασία επιβολής κατάσχεσης
 Άρθρο 40 Υποβολή και κοινοποίηση της έκθεσης κατάσχεσης

Άρθρο 41 Συνέπειες της κατάσχεσης
 Άρθρο 42 Μεσεγγυούχος
 Άρθρο 43 Πρόγραμμα πλειστηριασμού
 Άρθρο 44 Τόπος πλειστηριασμού
 Άρθρο 45 Πλειστηριασμός
 Άρθρο 46 Κατακύρωση στο Δημόσιο
 Άρθρο 47 Κατάθεση πλειστηριάσματος
 Άρθρο 48 Ευθύνη υπερθεματιστών - Αναπλειστηριασμός
 Άρθρο 49 Αίρεση ως προς την κατακύρωση
 Άρθρο 50 Κατάσχεση πλοίου
 Άρθρο 51 Πρόγραμμα πλειστηριασμού
 Άρθρο 52 Κατάσχεση αλλοδαπού πλοίου
 Άρθρο 53 Κατάσχεση αεροσκάφους
 Άρθρο 54 Πρόγραμμα πλειστηριασμού αεροσκάφους
 Άρθρο 55 Κατάσχεση αλλοδαπού αεροσκάφους
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΡΙΤΩΝ - ΑΝΑΓΓΕΛΙΕΣ
 - ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ
 Άρθρο 56 Ανακοινώσεις πλειστηριασμών από επιπεύδοντες τρίτους
 Άρθρο 57 Αναγγελίες Δημοσίου
 Άρθρο 58 Αναγγελίες τρίτων
 Άρθρο 59 Ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης
 Άρθρο 60 Έφεση
 Άρθρο 61 Αναίρεση
 Άρθρο 62 Κατάταξη του Δημοσίου
 Άρθρο 63 Πτώχευση
 Άρθρο 64 Ρύθμιση χρεών πτωχών και υπό εξυγίανση ή συνδιαλλαγή οφειλετών του Δημοσίου
 ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ ΑΝΑΚΟΠΕΣ
 Άρθρο 65 Ανακοπή από τον οφειλέτη
 Άρθρο 66 Ανακοπή τρίτου
 Άρθρο 67 Παραλείψεις, ακυρότητες και πλημμέλειες
 ΤΜΗΜΑ ΙV ΕΞΟΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ
 Άρθρο 68 Εξόδα και δικαιώματα εκτέλεσης
 Άρθρο 69 Εκκαθάριση και προσδιορισμός εξόδων εκτέλεσης
 Άρθρο 70 Καταβολή εξόδων εκτέλεσης
 Άρθρο 71 Καταβολή εξόδων εκτέλεσης σε περίπτωση αναστολής
 ΤΜΗΜΑ V ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 Άρθρο 72 Ευθύνη για τη βεβαίωση - καταχώριση
 ΤΜΗΜΑ VI ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΧΡΕΩΝ
 Άρθρο 73 Διάκριση ληξιπρόθεσμων οφειλών σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες εισπραξης
 Άρθρο 74 Διαγραφή οφειλών προς το Δημόσιο
 ΤΜΗΜΑ VII ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ
 Άρθρο 75 Ενέργειες και αποτελέσματα συμψηφισμού
 ΤΜΗΜΑ VIII ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
 Άρθρο 76 Κοινοποιήσεις
 Άρθρο 77 Εκπροσώπηση του Δημοσίου
 ΤΜΗΜΑ ΙΧ
 ΕΓΓΥΗΤΕΣ - ΜΙΣΘΩΤΕΣ - ΥΠΟΜΙΣΘΩΤΕΣ
 Άρθρο 78 Εγγυητές
 Άρθρο 79 Ευθύνη υπομισθωτών
 ΤΜΗΜΑ Χ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 Άρθρο 80 Εφαρμογή διατάξεων της Πολιτικής Δικονομίας
 Άρθρο 81 Ατέλεια δικογράφων
 Άρθρο 82 Είσπραξη για λογαριασμό τρίτων
 Άρθρο 83 Αναπροσαρμογή ποσών και ποσοστών

ΤΜΗΜΑ ΧΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 Άρθρο 84 Μεταβατικές διατάξεις
 Άρθρο 85 Τελικές διατάξεις
 Άρθρο Δεύτερο Έναρξη ισχύος
 ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Άρθρο Πρώτο **Κύρωση Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων**

Κυρώνεται σύμφωνα με τις παρ. 6 και 7 του άρθρου 76 του Συντάγματος ο παρών Κώδικας νομοθεσίας που αφορά στην Είσπραξη των Δημοσίων Εσόδων.

ΤΜΗΜΑ Ι **ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 1 **Είσπραξη Δημοσίων Εσόδων**

1. Η είσπραξη των από κάθε αιτία δημοσίων εσόδων ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

2. Ως δημόσια έσοδα θεωρούνται και οι απαιτήσεις, των οποίων το Δημόσιο κατέστη δικαιούχος με καθολική ή ειδική διαδοχή.

Άρθρο 2 **Όργανα είσπραξης - Νόμιμος τίτλος**

1. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ.), για τα οποία εφαρμόζεται αποκλειστικά ο ως άνω Κώδικας, η είσπραξη των δημοσίων εσόδων ανήκει στην αρμοδιότητα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) και των λοιπών οργάνων που ορίζονται με ειδικές διατάξεις για τον σκοπό αυτόν ή των ειδικών ταμιών, στους οποίους έχει ανατεθεί η είσπραξη ειδικών εσόδων. Ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Διοικητής της ΑΑΔΕ) μπορεί με απόφασή του να μεταβιβάζει αρμοδιότητες και να αναθέτει τα καθήκοντα του ίδιου ή της ΑΑΔΕ, που προβλέπονται από τον παρόντα Κώδικα και την κείμενη νομοθεσία, σε όργανα της ΑΑΔΕ. Επίσης, μπορεί, με απόφασή του, να εξουσιοδοτεί ιεραρχικά υφιστάμενό του όργανο να υπογράψει, με εντολή του, πράξεις ή άλλα έγγραφα της αρμοδιότητάς του. Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ μπορεί να ανακαλεί οποτεδήποτε εγγράφως κάθε μεταβίβαση αρμοδιότητας, ανάθεση καθήκοντος και εξουσιοδότηση κατά το παρόν άρθρο.

2. Η είσπραξη των δημοσίων εσόδων που ανήκει στην αρμοδιότητα της ΑΑΔΕ και διενεργείται κατά τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, μπορεί να ανατεθεί με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ σε ένα ή περισσότερα από τα κάτωθι πρόσωπα:

α) πιστωτικά ιδρύματα, περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τους, όταν τα υποκαταστήματα αυτά βρίσκονται στην Ελλάδα είτε η έδρα τους βρίσκεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε σε τρίτη χώρα, καθώς και στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων,

β) ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος όπως ορίζονται στην περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4537/2018 (Α΄ 84),

γ) γραφεία ταχυδρομικών επιταγών τα οποία εξουσιοδοτούνται, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών,

δ) ιδρύματα πληρωμών, όπως ορίζονται στο στοιχείο 4 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018,

ε) στην Τράπεζα της Ελλάδος, εφόσον δεν ενεργεί με την ιδιότητα της νομισματικής αρχής,

στ) οποιαδήποτε άλλη δημόσια υπηρεσία.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία είσπραξης και απόδοσης των εισπραττόμενων ποσών από τους προαναφερόμενους φορείς είσπραξης, οι αμοιβές των φορέων είσπραξης, καθώς και ο έλεγχος για την είσπραξη από αυτούς.

3. Η είσπραξη των λοιπών δημοσίων εσόδων μπορεί να ανατεθεί σε κάποια από τα πρόσωπα της παρ. 2 ή σε οργανισμούς κοινής ωφέλειας. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία της είσπραξης καθώς και ο έλεγχος για την είσπραξη αυτών. Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει και για την είσπραξη των εσόδων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), ο οργανισμός εσωτερικής υπηρεσίας των οποίων προβλέπει ειδική ταμειακή υπηρεσία.

4. Για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων απαιτείται νόμιμος τίτλος. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κ.Φ.Δ., για τα οποία εφαρμόζεται αποκλειστικά ο ως άνω Κώδικας, νόμιμο τίτλο αποτελούν:

α) τα έγγραφα στα οποία οι αρμόδιες αρχές προσδιορίζουν σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις τον οφειλέτη, το είδος, το ποσό και την αιτία της οφειλής,

β) τα δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα από τα οποία αποδεικνύεται η οφειλή,

γ) τα δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα από τα οποία πιθανολογείται η οφειλή, ως προς την ύπαρξη και το ποσό αυτής, κατά την έννοια του άρθρου 347 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ.).

5. Η είσπραξη στις περιπτώσεις της παρ. 4 πραγματοποιείται από την ΑΑΔΕ μετά την καταχώριση των στοιχείων του νόμιμου τίτλου στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων, είτε κατόπιν αποστολής στην ΑΑΔΕ χρηματικού καταλόγου από την αρχή που απέκτησε τον νόμιμο τίτλο είτε με βάση μόνο τον νόμιμο τίτλο, εφόσον αυτός έχει περιέλθει με οποιονδήποτε τρόπο στην ΑΑΔΕ. Ο χρηματικός κατάλογος περιέχει τα προσδιοριστικά στοιχεία της οφειλής, του υπόχρεου και των συνυπόχρεων ευθυνόμενων τρίτων. Η παράλειψη αναφοράς των ευθυνόμενων συνυπόχρεων δεν θίγει το κύρος του νόμιμου τίτλου ούτε τη νομιμότητα της εισπρακτικής διαδικασίας ή της διαδικασίας της εκτέλεσης. Η για οποιονδήποτε λόγο μερική ή ολική αναστολή του νόμιμου τίτλου δεν κωλύει την καταχώριση του συνόλου της οφειλής στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ.

6. Η είσπραξη: α) στην περίπτωση των εκτελεστών τίτλων του Κ.Φ.Δ. και β) οποιοδήποτε τίτλου, κατ' εφαρμογή της τελωνειακής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων επιβολής πολλαπλών τελών, πραγματοποιείται μόνο δυνάμει του τίτλου. Οι τίτλοι του προηγούμενου εδαφίου καταχωρίζονται στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ, αποκλειστικά, για λόγους παρακολούθησης της οφειλής, χωρίς η καταχώριση να αποτελεί όρο της νομιμότητας της εισπρακτικής διαδικασίας ή της εκτέλεσης. Επιδικαζόμενες υπέρ του Δημοσίου κάθε είδους χρηματικές αποζημιώσεις στο πλαίσιο ποινικών δικών, που αφορούν αδικήματα τα οποία προβλέπονται α-

πό τη φορολογική και τελωνειακή νομοθεσία, είναι δυνατόν να εισπράττονται από την ΑΑΔΕ και σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου.

7. Με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ καθορίζονται το περιεχόμενο του χρηματικού καταλόγου και των βιβλίων του παρόντος άρθρου, ο τρόπος καταχώρισης των απαραίτητων στοιχείων σε αυτά και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 3 Καταβολή χρεών

1. Τα χρέη προς το Δημόσιο από οποιαδήποτε αιτία καταβάλλονται εφάπαξ. Τα χρέη καταβάλλονται και σε δόσεις, εφόσον αυτό προβλέπεται ειδικά στις οικείες διατάξεις.

2. Τα χρέη από συμβάσεις καταβάλλονται στις προθεσμίες που ορίζονται στις οικείες συμβάσεις.

3. Όταν ο οφειλέτης έχει περισσότερα χρέη, υποδεικνύει, κατά τον χρόνο της καταβολής, το χρέος που θέλει να πιστωθεί. Όταν ο οφειλέτης δεν υποδεικνύει ή η πίστωση διενεργείται χωρίς τη βούλησή του, όπως στην περίπτωση λήψης διοικητικών ή αναγκαστικών μέτρων ή συμψηφισμού που χωρεί αυτεπαγγέλτως, η ΑΑΔΕ πιστώνει οποιαδήποτε οφειλή. Σε περίπτωση κατά την οποία οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του Κ.Φ.Δ., οι διατάξεις αυτού υπερισχύουν, για τα έσοδα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του.

4. Ανακτήσεις κρατικών ενισχύσεων, οι οποίες έχουν κριθεί ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), που αφορούν τα καταλογισθέντα ποσά, καταβάλλονται εφάπαξ και εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση καταβολής της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4002/2011 (Α' 180).

Άρθρο 4 Ατομική ειδοποίηση

1. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κ.Φ.Δ., για τα οποία εφαρμόζεται αποκλειστικά ο ως άνω Κώδικας, καθώς και των δημοσίων εσόδων της περ. β' της παρ. 6 του άρθρου 2, μετά την καταχώριση του χρέους ως δημοσίου εσόδου κατά την παρ. 5 του άρθρου 2, η ΑΑΔΕ εκδίδει ατομική ειδοποίηση, την οποία είτε αποστέλλει ταχυδρομικά στον οφειλέτη και στα συνυπόχρεα πρόσωπα είτε την κοινοποιεί σε αυτούς σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κ.Φ.Δ.. Στην ατομική ειδοποίηση αναφέρονται το ονοματεπώνυμο του οφειλέτη, και αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο η επωνυμία του, καθώς και ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) του, εφόσον υπάρχει, το είδος και το ποσό του χρέους, συμπεριλαμβανομένων των τόκων που έχουν ήδη υπολογισθεί κατά την κείμενη νομοθεσία, ο αριθμός και η χρονολογία καταχώρισης του χρέους ως δημοσίου εσόδου ή ο τίτλος στον οποίο βασίζεται το χρέος, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής αυτού και η μνεία ότι από την επομένη ημέρα της λήξης της νόμιμης προθεσμίας καταβολής του χρέους και μέχρι την τελική εξόφληση αυτού υπολογίζονται οι τόκοι του άρθρου 6.

2. Η ατομική ειδοποίηση της παρ. 1 δεν εξομοιώνεται

με την επιταγή προς πληρωμή.

3. Η παράλειψη αποστολής ή κοινοποίησης της ειδοποίησης της παρ. 1 δεν ασκεί επιρροή στο κύρος των αναγκαστικών μέτρων που λαμβάνονται κατά του οφειλέτη.

Άρθρο 5 **Ληξιπρόθεσμα χρέη**

Τα χρέη προς το Δημόσιο που βεβαιώνονται ή προκύπτουν από την καταχώριση στοιχείων νόμιμων τίτλων στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ γίνονται ληξιπρόθεσμα ως εξής:

α) τα χρέη που καταβάλλονται εφάπαξ την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου από τη βεβαίωση ή την καταχώριση μήνα,

β) τα χρέη που με βάση τον νόμο καταβάλλονται σε δόσεις την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του μήνα, κατά τον οποίο πρέπει να καταβληθεί κάθε δόση, σύμφωνα με τις σχετικές φορολογικές ή άλλες διατάξεις. Αν γίνει βεβαίωση ή καταχώριση μετά την πάροδο της προθεσμίας πληρωμής της πρώτης ή οποιασδήποτε επόμενης δόσης, την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του μήνα πληρωμής της δόσης, που λήγει μετά τη βεβαίωση ή την καταχώριση,

γ) τα χρέη από συμβάσεις την ημέρα που σύμφωνα με τη σύμβαση πρέπει να καταβληθεί ολόκληρο ή μέρος του κεφαλαίου της οφειλής,

δ) τα χρέη από εισαγωγικά τέλη, για εμπορεύματα που βρίσκονται σε αποταμίευση, την ημέρα που λήγει, σύμφωνα με τους τελωνειακούς νόμους, η διάρκεια της αποταμίευσης, προκειμένου δε για χρέη από εμπορεύματα, που έχουν εισαχθεί με σκοπό την επανεξαγωγή, την ημέρα που λήγει η προθεσμία για επανεξαγωγή,

ε) τα χρέη δημοσίων υπόλογων από καταλογισμό, την ημέρα που ο υπόλογος είχε υποχρέωση για την εισαγωγή των εισπραξέων στο Δημόσιο, εφόσον ο καταλογισμός έγινε για παράλειψη εισαγωγής εισπραξέων, ενώ σε περίπτωση ελλείμματος, την ημέρα που εξακριβώθηκε ότι δημιουργήθηκε το έλλειμμα και αν η εξακρίβωση είναι αδύνατη, την ημέρα κατά την οποία έχει ανακαλυφθεί, το έλλειμμα. Αν η εξακρίβωση του ελλείμματος στη διαχείριση γίνει μετά τη λήξη του οικονομικού έτους και είναι αδύνατος ο προσδιορισμός της ημέρας που δημιουργήθηκε αυτό, την ημέρα λήξης του οικονομικού έτους της ελλειμματικής διαχείρισης.

Άρθρο 6 **Τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής**

1. Για οποιοδήποτε ποσό χρέους γίνεται ληξιπρόθεσμο, ο οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει τόκους εκπρόθεσμης καταβολής κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 53 του Κ.Φ.Δ.. Για χρέη από συμβάσεις οι τόκοι ορίζονται ως ανωτέρω, εκτός αν προβλέπεται άλλη ρύθμιση με ρητό όρο της σύμβασης, και υπολογίζονται από την επόμενη ημέρα της προθεσμίας που πρέπει, σύμφωνα με τη σύμβαση, να καταβληθεί η οφειλή μερικά ή ολικά.

2. Η πίστωση χρηματικών ποσών έναντι συγκεκριμένης οφειλής αποσβένει την υποχρέωση του οφειλέτη με την ακόλουθη σειρά: α) έσοδα εισπραξής, β) τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής, γ) τυχόν επιβληθέν πρόστιμο εκ-

πρόθεσμης καταβολής και δ) αρχικό ποσό της οφειλής.

3. Οι τόκοι της παρ. 1 υπολογίζονται και επί των εσόδων υπέρ ΟΤΑ, ειδικών ταμείων και εν γένει νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που συνεισπράττονται με τα δημόσια έσοδα από την ΑΑΔΕ.

4. Ο οφειλέτης μπορεί να ζητά απαλλαγή των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο και αυτών προς τους τρίτους, των οποίων η εισπραξη έχει ανατεθεί στην ΑΑΔΕ, από τους τόκους εκπρόθεσμης καταβολής της παρ. 1 και το πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής, εφόσον η μη εμπρόθεσμη καταβολή οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας. Απαλλαγή δεν χορηγείται, αν δεν έχουν εξοφληθεί, πριν από το αίτημα απαλλαγής, όλοι οι φόροι για τους οποίους έχουν επιβληθεί τόκοι και το τυχόν πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής. Το αίτημα απαλλαγής απευθύνεται στον Διοικητή της ΑΑΔΕ και: α) υποβάλλεται εγγράφως, β) περιέχει τα στοιχεία και τον Α.Φ.Μ. του οφειλέτη, γ) φέρει την υπογραφή του οφειλέτη ή νόμιμα εξουσιοδοτημένου προσώπου και δ) περιγράφει όλα τα γεγονότα και περιλαμβάνει τα αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν την ανωτέρα βία. Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ αποφαίνεται επί του αιτήματος εντός τριάντα (30) ημερών και κοινοποιεί την απόφαση στον οφειλέτη κατά το άρθρο 5 του Κ.Φ.Δ.. Αν η ανωτέρω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, το αίτημα θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

5. Αναστολή είτε του νόμιμου ή εκτελεστού τίτλου βεβαίωσης ή εισπραξης είτε της ταμειακής βεβαίωσης είτε των πράξεων διοικητικής εκτέλεσης, από τον νόμο ή βάσει απόφασης δικαστηρίου ή διοικητικού οργάνου, δεν απαλλάσσει τα χρέη από τους τόκους εκπρόθεσμης καταβολής της παρ. 1 του άρθρου 53 του Κ.Φ.Δ., για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή, για το ποσό που εν τέλει οφείλεται.

6. Δεν υπόκεινται στους τόκους εκπρόθεσμης καταβολής οι από κάθε αιτία οφειλές: α) των στρατευμένων με υποχρεωτική στρατιωτική θητεία, από την πρώτη ημέρα του μήνα της στρατεύσεώς τους, μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του τρίτου μήνα από την αποστράτευσή τους, του μήνα της αποστράτευσης θεωρουμένου ως πρώτου, με εξαίρεση τα ελλείμματα της δημόσιας διαχείρισης και β) των ανηλίκων, για όσο διάστημα στερούνται εκπροσώπησης και επί ένα εξάμηνο μετά την απόκτηση αυτής.

7. Σε περίπτωση κατά την οποία οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου δεν είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του Κ.Φ.Δ., οι διατάξεις αυτού υπερισχύουν, για τα έσοδα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του.

Άρθρο 7 **Ατομική ειδοποίηση υπερημερίας - Χρόνος λήψης αναγκαστικών μέτρων**

1. Αναγκαστικά μέτρα δεν λαμβάνονται πριν παρέλθουν τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κ.Φ.Δ. στον υπόχρεο, οφειλέτη ή συνυπόχρεο πρόσωπο, ατομικής ειδοποίησης υπερημερίας, στην οποία αναφέρονται:

α) το ονοματεπώνυμο του υπόχρεου και εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο η επωνυμία του,

β) ο Α.Φ.Μ. του υπόχρεου, εφόσον υπάρχει,

γ) η ημερομηνία έκδοσης της ειδοποίησης, καθώς και παραπομπές στον αντίστοιχο αριθμό και χρονολογία βεβαίωσης ή καταχώρισης του χρέους ως δημοσίου εσό-

δου ή στον αριθμό του νόμιμου τίτλου, συμπεριλαμβανομένων σχετικών προθεσμιών, ημερομηνιών καταβολής και αριθμού δόσεων,

δ) το είδος και το ποσό της οφειλής,

ε) η εντολή καταβολής του ποσού της οφειλής,

στ) ο τρόπος πληρωμής του ποσού της οφειλής,

ζ) μνεία ότι οι προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής ή οι τόκοι του άρθρου 6 υπολογίζονται μέχρι την ολοσχερή εξόφληση αυτής,

η) μνεία ότι, εφόσον ο υπόχρεος δεν προβεί σε εξόφληση εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της ειδοποίησης, η ΑΑΔΕ μπορεί να προβεί στη λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης για την είσπραξη των ποσών που αναφέρονται σε αυτήν, εκτός εάν η οφειλή υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης, εντός της ανωτέρω προθεσμίας.

2. Δεν απαιτείται η κοινοποίηση της ατομικής ειδοποίησης υπερημερίας για την επιβολή κατάσχεσης στις περιπτώσεις κατάσχεσης χρημάτων ή χρηματικών απαιτήσεων στα χέρια του υπόχρεου ή τρίτου.

3. Η κατά το παρόν άρθρο κοινοποιούμενη ατομική ειδοποίηση δεν εξομοιώνεται με επιταγή προς πληρωμή.

4. Σε περίπτωση κατά την οποία οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου δεν είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του Κ.Φ.Δ., οι διατάξεις αυτού υπερισχύουν, για τα έσοδα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του.

Άρθρο 8

Λήψη μέτρων για μη ληξιπρόθεσμα χρέη

Κατ' εξαίρεση, εάν πρόκειται για οφειλέτες ύποπτους φυγής ή γενικώς εάν από τη μη άμεση λήψη αναγκαστικών μέτρων πιθανολογείται κίνδυνος ζημίας του Δημοσίου, μπορεί να λαμβάνονται, από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ ή το όργανο στο οποίο έχει μεταβιβαστεί η αρμοδιότητα ή έχει εξουσιοδοτηθεί για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής, αναγκαστικά μέτρα ακόμη και πριν το χρέος καταστεί ληξιπρόθεσμο, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Ειρηνοδίκη της έδρας του οργάνου που κατά περίπτωση αιτείται τη λήψη των μέτρων ή της Αστυνομικής Αρχής, όπου δεν εδρεύει Ειρηνοδικείο. Για τη σύμφωνη γνώμη του προηγούμενου εδαφίου συντάσσεται πρακτικό. Κατά τον ίδιο τρόπο μπορεί να εγγραφεί υποθήκη για κάθε χρέος προς το Δημόσιο.

ΤΜΗΜΑ II ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 9

Απαρίθμηση αναγκαστικών μέτρων

1. Τα αναγκαστικά μέτρα που εφαρμόζονται για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων είναι τα εξής:

α) κατάσχεση κινητών, είτε στα χέρια του οφειλέτη είτε κινητών και απαιτήσεων του εν γένει στα χέρια τρίτου,

β) κατάσχεση ακινήτων.

Η χρήση των αναγκαστικών αυτών μέτρων, καθώς και των μέτρων του άρθρου 8, εναπόκειται στην κρίση του

Διοικητή της ΑΑΔΕ, ο οποίος μπορεί να τα λαμβάνει, είτε αθροιστικά είτε καθένα χωριστά, κατά την ελεύθερη κρίση του, για έναν ή περισσότερους οφειλέτες.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί, προκειμένου να εντοπιστούν περιουσιακά στοιχεία των υπόχρεων ή συνυπόχρεων προσώπων και να διασφαλιστεί η είσπραξη των δημοσίων εσόδων, να ανατίθεται η έρευνα σε ελεγκτικές εταιρείες ή δικηγόρους ή δικηγορικά γραφεία ή κοινοπραξίες αυτών. Με όμοια απόφαση καθορίζονται η ειδική διαδικασία ανάθεσης, η οποία εφαρμόζεται κατ' αποκλειστικότητα στις αναθέσεις αυτές, ο τρόπος της αμοιβής του αναδόχου, που μπορεί να συνδέεται και με το τελικό αποτέλεσμα της έρευνας ή της είσπραξης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.

3. Πράξη εκτέλεσης, που επισπεύδεται για περισσότερα από ένα χρέη, δεν κηρύσσεται άκυρη στο σύνολό της, εφόσον έστω και ένα από τα χρέη αυτά οφείλεται νόμιμα. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που κρίθηκε ότι το χρέος ή τα χρέη οφείλονται νόμιμα αλλά για ποσό μικρότερο από εκείνο για το οποίο επισπεύδεται η εκτέλεση.

4. Δεν επιβάλλεται κατάσχεση ακινήτων, καθώς και κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη, εφόσον το συνολικό ύψος του χρέους υπολείπεται των πεντακοσίων (500) ευρώ.

5. Η ΑΑΔΕ μπορεί να επιλέγει κατά προτεραιότητα τις προς επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής υποθέσεις με βάση κριτήρια ανάλυσης κινδύνου ή εξαιρετικά και με βάση άλλα κριτήρια, τα οποία καθορίζονται από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ και δεν δημοσιοποιούνται. Ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να ζητά, εκ των υστέρων, στοιχεία από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ σχετικά με τα κριτήρια του προηγούμενου εδαφίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

Άρθρο 10

Ενέργεια κατάσχεσης κινητών στα χέρια του οφειλέτη

1. Η κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη ενεργείται από δικαστικό επιμελητή ή υπάλληλο της ΑΑΔΕ με την παρουσία ενός ενήλικα μάρτυρα, μετά από έγγραφη παραγγελία του Διοικητή της ΑΑΔΕ, που περιέχει το ονοματεπώνυμο του οφειλέτη, και αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο την επωνυμία του, καθώς και τον Α.Φ.Μ. του, εφόσον υπάρχει, το είδος και το ποσό της οφειλής. Σε περίπτωση άρνησης του προσκληθέντος μάρτυρα, ο εντεταλμένος για την κατάσχεση ενεργεί μόνος και αυτός που αρνείται διώκεται κατά το άρθρο 169 του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.).

2. Για την κατάσχεση συντάσσεται, παρουσία όσων συμπράττουν και του τυχόν παρόντος οφειλέτη, έκθεση, στην οποία περιγράφονται συνοπτικά τα κατασχεθέντα, και αναφέρεται η, κατ' εκτίμηση του ενεργούντος την κατάσχεση, αξία αυτών, καθώς και:

α) ο τόπος και ο χρόνος της κατάσχεσης,

β) ο αριθμός και η χρονολογία της παραγγελίας κατάσχεσης, καθώς και το ονοματεπώνυμο του παραγγέλοντος,

γ) το ονοματεπώνυμο και το όνομα πατρός των συμπραττόντων προσώπων,

δ) το συνολικό ποσό του χρέους του οφειλέτη, όπως αυτό αναγράφεται στην παραγγελία κατάσχεσης.

3. Μετά την περάτωση της κατάσχεσης, αυτός που την ενεργεί αναγιγνώσκει την έκθεση στους συμπράττοντες και στον τυχόν παρόντα οφειλέτη.

4. Εάν η εκτίμηση της αξίας των κατασχεμένων κινητών απαιτεί ειδικές γνώσεις, αυτός που παραγγέλλει την κατάσχεση μπορεί να διορίσει πραγματογνώμονα που χρησιμεύει και ως μάρτυρας.

5. Η έκθεση κατάσχεσης υπογράφεται από αυτόν που ενεργεί την κατάσχεση, τον μάρτυρα και τον τυχόν παρόντα οφειλέτη, εφόσον αυτός δέχεται να υπογράψει, και παραδίδεται ή αποστέλλεται εντός δύο (2) ημερών από τη διενέργεια της κατάσχεσης στον επισπεύδοντα.

6. Μόλις περατωθεί η κατάσχεση, αντίγραφο της έκθεσης παραδίδεται από τον ενεργούντα την κατάσχεση, με πειθαρχική ευθύνη του και υποχρέωση αποζημίωσης του Δημοσίου, στον παρόντα οφειλέτη ή, εάν ο οφειλέτης ήταν απών, του επιδίδεται εντός τεσσάρων (4) ημερών από την ημέρα της κατάσχεσης. Η προθεσμία επίδοσης παρατείνεται για επιπλέον οκτώ (8) ημέρες για οφειλές που κατοικούν εκτός της περιφέρειας του Πρωτοδικείου του τόπου της κατάσχεσης. Εάν ο καθ' ου η κατάσχεση είναι παρών και αρνείται να παραλάβει το αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης, συντάσσεται και υπογράφεται πράξη από τον κατασχόντα σχετικά με την άρνηση, που περιλαμβάνεται στο τέλος της έκθεσης κατάσχεσης.

7. Αντίγραφο της έκθεσης επιδίδεται, επίσης, εντός οκτώ (8) ημερών από την κατάσχεση, στον γραμματέα του Ειρηνοδικείου του τόπου της κατάσχεσης, ο οποίος υποχρεούται να καταχωρίσει περιληψη της έκθεσης σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο, με βάση τα ονοματεπώνυμα των καθ' ων η κατάσχεση.

Άρθρο 11

Εξουσίες ενεργούντος την κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη

1. Ο ενεργών την κατάσχεση έχει την εξουσία, εφόσον το απαιτεί ο σκοπός της αναγκαστικής εκτέλεσης, να εισέρχεται στην κατοικία ή και σε κάθε άλλο χώρο που βρίσκεται στην κατοχή του καθ' ου η εκτέλεση, να ανοίγει τις πόρτες και να προβαίνει σε έρευνες, καθώς και να ανοίγει κλειστά έπιπλα, σκεύη, ή δοχεία.

2. Ο ενεργών την κατάσχεση μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή της αρμόδιας για την τήρηση της τάξης Αρχής, η οποία υποχρεούται να την παρέχει.

3. Κατά τη διάρκεια της νύχτας, τις Κυριακές και τις κατά τον νόμο εξαιρετές ημέρες δεν μπορεί να επιβληθεί κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη, εκτός αν το μέτρο λαμβάνεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 8, οπότε παρίσταται ως μάρτυρας, αντί του ενήλικου προσώπου, δήμαρχος ή πρόεδρος συμβουλίου δημοτικής κοινότητας ή πρόεδρος δημοτικής κοινότητας ή δημοτικός σύμβουλος ή σύμβουλος δημοτικής κοινότητας ή δημόσιος υπάλληλος ή αστυνομικό όργανο. Σε βάρους επιχειρήσεων που λειτουργούν και κατά τα ανωτέρω χρονικά διαστήματα και έχουν συνολική βεβαιωμένη ληξιπρόθεσμη οφειλή, αποκλειστικά προς το Δημόσιο, άνω του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση του προηγούμενου εδαφίου, η κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη εντός της επιχει-

ρησης κατά τις ώρες λειτουργίας αυτής και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Στην κατάσχεση κατά τις νυχτερινές ώρες παρίσταται ως μάρτυρας δημόσιος υπάλληλος ή αστυνομικό όργανο.

Άρθρο 12

Πολλαπλές κατασχέσεις

Οποιαδήποτε προγενέστερη κατάσχεση του Δημοσίου ή τρίτων δεν εμποδίζει την επιβολή κατάσχεσης σύμφωνα με το άρθρο 10, ούτε η κατάσχεση του Δημοσίου εμποδίζει την επιβολή κατάσχεσης από άλλους. Η αναγγελία οποιουδήποτε δεν αποτελεί τεκμήριο παραίτησης από την κατάσχεση. Με την επιφύλαξη του άρθρου 22, σε περίπτωση πολλαπλών κατασχέσεων, δικαιώματα και έξοδα εκτέλεσης δικαιούνται να λαμβάνει μόνο εκείνος με επίσπευση του οποίου περατώθηκε η κατακύρωση, καθώς και το Δημόσιο. Όταν την εκτέλεση επισπεύδει το Δημόσιο, δεν μπορεί να συνεχίσει τον πλειστηριασμό τρίτος δανειστής που αναγγέλθηκε.

Άρθρο 13

Συνέπειες κατάσχεσης κινητών

1. Ο οφειλέτης από την ημέρα της κατάσχεσης εάν ήταν παρών, ή εάν ήταν απών από την επίδοση αντιγράφου της έκθεσης κατάσχεσης, δεν έχει το δικαίωμα της απαλλοτρίωσης ή της με οποιονδήποτε τρόπο διάθεσης των κατασχεμένων πραγμάτων και κάθε τέτοια πράξη, εφόσον γίνεται χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, είναι αυτοδίκαια άκυρη.

2. Εάν τα κατασχεμένα πράγματα είναι ασφαλισμένα, η κατάσχεση ισχύει και για την αποζημίωση που οφείλεται από την ασφάλιση. Η καταβολή της αποζημίωσης στον καθ' ου η εκτέλεση από τον ασφαλιστή είναι άκυρη, μετά από την έγγραφη ειδοποίηση του ασφαλιστή από τον κατασχόντα για την επιβολή της κατάσχεσης.

Άρθρο 14

Κατάσχεση νομισμάτων και χρεογράφων

1. Εάν τα κατασχεμένα κινητά είναι χρήματα σε ημεδαπό νόμισμα, μετά την αφαίρεση των εξόδων εκτέλεσης γίνεται από τον κατασχόντα άμεση κατάθεσή τους στην υπηρεσία της ΑΑΔΕ που επέβαλε την κατάσχεση, για την οποία εκδίδεται αποδεικτικό είσπραξης ή σε λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, για την οποία εκδίδεται αποδεικτικό κατάθεσης, σε πίστωση της οφειλής. Για το όποιο πλεονάζον ποσό, εφόσον ο οφειλέτης δεν είναι παρών ή δεν δέχεται να του αποδοθεί αυτό αμέσως, εκδίδεται υπέρ αυτού γραμμάτιο παρακαταθήκης.

2. Το αλλοδαπό νόμισμα μετατρέπεται σε ημεδαπό από τον Προϊστάμενο της υπηρεσίας της ΑΑΔΕ στην περιφέρεια της οποίας επιβλήθηκε η κατάσχεση, μέσω της Τράπεζας της Ελλάδος, και, στη συνέχεια, μεταφέρεται σε τραπεζικό λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. 1.

3. Τα κατασχεμένα χρεόγραφα παραδίδονται από τον κατασχόντα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και εκδίδεται γραμμάτιο παρακαταθήκης υπέρ του Δημοσίου, το οποίο εξοφλείται ύστερα από εντολή του Διοικητή της ΑΑΔΕ. Τα κατασχεμένα χρεόγραφα εκποιούνται σύμφωνα με όσα ορίζει απόφαση που εκδίδεται κατά πε-

ρίπτωση από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ.

4. Τίτλοι σε διαταγή κατάσχονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 954 του Κ.Πολ.Δ..

Άρθρο 15

Μεσεγγύηση κατασχεθέντων κινητών - Φύλαξη

1. Όλα τα κατασχεμένα κινητά, με την εξαίρεση των αναφερόμενων στο άρθρο 14, παραδίδονται από τον κατασχόντα σε μεσεγγυούχο ή σε φύλακα για φύλαξη.

2. Μεσεγγυούχος ορίζεται, κατά την κρίση εκείνου που ενεργεί την κατάσχεση, με την έκθεση κατάσχεσης, ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος συμβουλίου δημοτικής κοινότητας ή ο πρόεδρος δημοτικής κοινότητας του τόπου της κατάσχεσης ή ο αρμόδιος για τον πλειστηριασμό υπάλληλος ή και ο οφειλέτης.

3. Εάν προκριθεί ο ορισμός μεσεγγυούχου και αυτός αρνηθεί αδικαιολόγητα να παραλάβει τα κατασχεμένα, διορίζεται από τον κατασχόντα φύλακας με ευθύνη του αρνηθέντος, στον οποίο αυτά παραδίδονται.

4. Για τη βεβαίωση της άρνησης και τον εξαιτίας αυτής διορισμό φύλακα, συντάσσεται από τον κατασχόντα πρωτόκολλο που προσυπογράφεται και από τυχόν μάρτυρα, το οποίο υποβάλλεται μαζί με την έκθεση κατάσχεσης στον επισπεύδοντα.

5. Ο επισπεύδων την εκτέλεση μπορεί, κατά την κρίση του, να αντικαθιστά τον μεσεγγυούχο ή τον φύλακα.

6. Κατασχεμένα κινητά, των οποίων η μεταφορά λόγω του όγκου ή της ιδιότητάς τους είναι δυσχερής ή δεν μπορεί να γίνει χωρίς βλάβη τους, επιτρέπεται να αφεθούν στον τόπο όπου γίνεται η κατάσχεση, αφού σφραγιστούν οι αποθήκες ή τα δοχεία και διοριστεί από τον κατασχόντα, με εντολή του επισπεύδοντος, ο οφειλέτης ως μεσεγγυούχος ή, σε περίπτωση ανάγκης, τρίτος ως φύλακας.

7. Εάν λόγω προηγούμενης κατάσχεσης τα κατασχεμένα έχουν ήδη παραδοθεί σε μεσεγγυούχο, αυτά δεν αφαιρούνται, αλλά κοινοποιείται στον μεσεγγυούχο η έκθεση κατάσχεσης. Από την κοινοποίηση ο μεσεγγυούχος είναι υπεύθυνος για τη φύλαξή τους για όλες τις κατασχέσεις και μέχρι την περάτωση της εκτέλεσης καθέμιας από αυτές.

8. Ο φύλακας ευθύνεται ως θεματοφύλακας για κάθε αμέλεια κατά τη φύλαξη και έχει την υποχρέωση να παραδώσει, όποτε του ζητηθεί, τα κατασχεμένα στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ενώ εάν αυτά παρήγαγαν καρπούς, λογοδοτεί για αυτούς.

9. Με την επιφύλαξη των άρθρων 216 επ. και 229 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Κ.Δ.Δ.), κάθε αμφισβήτηση που αφορά είτε στον ορισμό του μεσεγγυούχου ή του φύλακα είτε στη μεσεγγύηση ή τη φύλαξη, καθώς και κάθε αίτηση τρίτου για την αντικατάστασή τους, εισάγεται κατά τη διαδικασία του άρθρου 17 ενώπιον του Ειρηνοδικείου της περιφέρειας του τόπου της κατάσχεσης.

10. Με την επιφύλαξη των άρθρων 216 επ. και 229 του Κ.Δ.Δ., αν ο μεσεγγυούχος αποβλήθηκε ή απώλεσε την κατοχή του πράγματος εφαρμόζεται ανάλογα η παρ. 6 του άρθρου 956 του Κ.Πολ.Δ..

Άρθρο 16

Ασυγκόμιστοι καρποί

Οι ασυγκόμιστοι καρποί θεωρούνται για την κατάσχε-

ση, οποτεδήποτε και αν αυτή επιβάλλεται, ως κινητά και παραλαμβάνονται ή αφαιρούνται μετά την ωρίμανση.

Άρθρο 17 **Ακατάσχετα**

1. Εξαιρούνται από την κατάσχεση: α) τα πράγματα που είναι απαραίτητα για τις στοιχειώδεις ανάγκες διαβίωσης του οφειλέτη και της οικογένειάς του, και β) προκειμένου για πρόσωπα που με την προσωπική τους εργασία αποκτούν όσα τους χρειάζονται για να ζήσουν, τα πράγματα που είναι απαραίτητα για την εργασία τους.

2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 216 επ. του Κ.Δ.Δ., σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ του οφειλέτη και του κατασχόντος για το κατασχετό ή μη των πραγμάτων της παρ. 1, αυτά κατάσχονται και παραδίδονται στον οφειλέτη, ο οποίος φέρει όλες τις ευθύνες του μεσεγγυούχου και η διαφορά επιλύεται ενώπιον του Ειρηνοδικείου, στο οποίο μπορεί να απευθυνθεί με αίτησή του ο οφειλέτης εντός πέντε (5) ημερών, με ποινή απαραδέκτου, από την παράδοση ή επίδοση σε αυτόν αντιγράφου της έκθεσης κατάσχεσης. Επί της αίτησης, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 682 επ. του Κ.Πολ.Δ. και στην οποία κλητεύεται πάντοτε ο επισπεύδων, εκδίδεται απαραίτητως απόφαση, εντός τριών (3) ημερών, η οποία είναι αμετάκλητη.

Άρθρο 18

Περιορισμοί κατά την κατάσχεση

Επί περισσότερων κινητών πραγμάτων, ομοειδών ή μη, των οποίων η αξία, περιλαμβανομένων των εξόδων και δικαιωμάτων της εκτέλεσης, υπερβαίνει το διπλάσιο του συνόλου της οφειλής, η κατάσχεση επιβάλλεται, εφόσον είναι δυνατό, επί πραγμάτων των οποίων η κατ' εκτίμηση αξία, μαζί με τα έξοδα και τα δικαιώματα της εκτέλεσης, καλύπτει το διπλάσιο της οφειλής.

Άρθρο 19

Πρόγραμμα πλειστηριασμού

1. Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ, μετά την παρέλευση τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημερών από την κατάσχεση, μπορεί να εκδώσει πρόγραμμα πλειστηριασμού που περιέχει:

α) το ονοματεπώνυμο του οφειλέτη και εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο την επωνυμία του, καθώς και τον Α.Φ.Μ. του, εφόσον υπάρχει, β) το ποσό της οφειλής για το οποίο έγινε η κατάσχεση, στο οποίο μπορεί να προστεθούν και χρέη ληξιπρόθεσμα και μη, που έχουν βεβαιωθεί ή προκύπτουν από την καταχώριση των στοιχείων νόμιμων ή εκτελεστών τίτλων στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ μέχρι τη χρονολογία έκδοσης του προγράμματος πλειστηριασμού, γ) το είδος των κατασχεμένων και την κατ' εκτίμηση αξία τους, δ) την ημέρα και ώρα του πλειστηριασμού, ε) το όνομα του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, στ) τον τόπο του πλειστηριασμού, ζ) την τιμή της πρώτης προσφοράς, και η) τη διενέργεια του πλειστηριασμού με ηλεκτρονικά μέσα. Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ μπορεί να αναθέσει τη σύνταξη του προγράμματος πλειστηριασμού σε δικαστικό επιμελητή.

2. Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ με νέο πρόγραμμα πλειστηριασμού μπορεί να μεταβάλει τον τόπο του πλειστηριασμού και την τιμή της πρώτης προσφοράς, με την επιφύ-

λαξη του άρθρου 20.

3. Το άρθρο 1019 του Κ.Πολ.Δ. για την ανατροπή της κατάσχεσης δεν εφαρμόζεται στις κατασχέσεις που επιβάλλονται κατά τη διαδικασία του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 20

Δημοσιότητα προγράμματος πλειστηριασμού

1. Το πρόγραμμα πλειστηριασμού κοινοποιείται στον οφειλέτη τουλάχιστον σαράντα (40) ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό. Εντός της ίδιας προθεσμίας, περιλήψη του προγράμματος πλειστηριασμού, η οποία περιλαμβάνει ιδίως το ονοματεπώνυμο του οφειλέτη, και εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο την επωνυμία του, καθώς και τον Α.Φ.Μ. του, εφόσον υπάρχει, την περιγραφή των κατασχεμένων κινητών, την τιμή της πρώτης προσφοράς, το ποσό για το οποίο εκδίδεται το πρόγραμμα, το όνομα και τη διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, δημοσιεύεται, αδαπάνως για το Δημόσιο, με επιμέλεια του δικαστικού επιμελητή, στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ). Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της ΑΑΔΕ μπορεί να καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.

2. Στοιχεία του προγράμματος πλειστηριασμού κοινοποιούνται στη Διοίκηση του Ν.Π.Δ.Δ. Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), εφόσον ο πλειστηριασμός διενεργείται στην περιοχή της τews Διοίκησης Πρωτεύουσας, και στην περίπτωση που ο πλειστηριασμός διενεργείται εκτός της περιφέρειας αυτής, στις Τοπικές Διευθύνσεις του παραπάνω Ν.Π.Δ.Δ. στην περιφέρεια των οποίων εδρεύει η επισπεύδουσα υπηρεσία της ΑΑΔΕ.

3. Η δυνατότητα δημοσιότητας της περιλήψης του προγράμματος πλειστηριασμού της παρ. 9 του άρθρου 43 σε δικτυακό τόπο εφαρμόζεται και στον πλειστηριασμό κινητών.

Άρθρο 21

Διενέργεια του πλειστηριασμού

1. Τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται με ηλεκτρονικά μέσα ενώπιον συμβολαιογράφου της εφευακής περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση ή της έδρας του μεσεγγυούχου που ορίστηκε. Εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης (κατάσχεσης), τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους. Ο πλειστηριασμός των κατασχεμένων διενεργείται αδαπάνως για το Δημόσιο μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού από τον πιστοποιημένο, για τον σκοπό αυτό, υπάλληλο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 959 του Κ.Πολ.Δ., εφόσον δεν αντίκεινται στον παρόντα Κώδικα.

2. Εάν τα κατασχεμένα πράγματα υπόκεινται σε φθορά κατά την κρίση του επισπεύδοντος, πλειστηριάζονται

αμέσως ή εντός σύντομης προθεσμίας, ανάλογα με τον κίνδυνο. Στην περίπτωση αυτή τηρείται υποχρεωτικά η δημοσιότητα σε δικτυακό τόπο της παρ. 9 του άρθρου 43 μία (1) ημέρα τουλάχιστον πριν από τη διενέργεια του πλειστηριασμού, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης.

3. Το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν από τη διενέργεια του πλειστηριασμού αποστέλλονται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τα έγγραφα του πλειστηριασμού, εκτός εάν συντρέχει η περίπτωση της παρ. 2, οπότε δεν απαιτείται η τήρηση της προθεσμίας αυτής.

4. Εάν η αξία των κατασχεμένων, με βάση την εκτίμηση της έκθεσης κατάσχεσης, δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ, τον πλειστηριασμό μπορεί να ενεργήσει και υπάλληλος της ΑΑΔΕ παρουσία δημοτικού συμβούλου ή συμβούλου δημοτικής κοινότητας ή δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου ΟΤΑ ή αστυνομικού οργάνου. Με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ μπορεί να καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο 22

Διάρθρωση πλειστηριαζόμενων πραγμάτων - Έκθεση πλειστηριασμού

1. Εάν τα πράγματα που πλειστηριάζονται είναι δυνατό να διαιρεθούν, εκποιείται το μέρος τους που, κατά την κρίση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, αρκεί για την πληρωμή των εξόδων και των δικαιωμάτων εκτέλεσης, καθώς και των χρεών προς το Δημόσιο και τους τυχόν αναγγεληθέντες δανειστές. Εάν όμως αυτά δεν είναι δυνατό να διαιρεθούν, το τυχόν πλεόνασμα, μετά την αφαίρεση των εξόδων, δικαιωμάτων και χρεών, αποδίδεται στον οφειλέτη. Σε περίπτωση άρνησης του οφειλέτη να παραλάβει το πλεόνασμα, εκδίδεται γραμμάτιο παρακαταθήκης υπέρ αυτού.

2. Για τον πλειστηριασμό συντάσσεται έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 965 του Κ.Πολ.Δ..

Άρθρο 23

Περιπτώσεις οριστικής κατακύρωσης

1. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί να κατακύρωσει οριστικά τον πλειστηριασμό στον τελευταίο πλειοδότη στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) εφόσον η τελευταία προσφορά δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ και αυτή είναι ανώτερη του μισού της εκτιμηθείσας με βάση την έκθεση κατάσχεσης αξίας των κινητών που πλειστηριάζονται,

β) εφόσον πρόκειται για πλειστηριασμό των κινητών του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 21.

2. Ο τελευταίος πλειοδότης υποχρεούται αμέσως μετά την κατακύρωση να καταβάλει το πλειστηρίασμα στον υπάλληλο του πλειστηριασμού σε μετρητά ή με μεταφορά πίστωσης στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή με επιταγή έκδοσης τράπεζας που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα και να παραλάβει τα πράγματα, στη δε έκθεση γίνεται σχετική αναφορά. Σε διαφορετική περίπτωση, γίνεται αμέσως και με την ίδια έκθεση αναπλειστηριασμός σε βάρος του τελευταίου πλειοδότη, ο οποίος διαρκεί για μία (1) ώρα. Για την ευθύνη του τελευταίου πλειοδότη εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα για τον αναπλειστηριασμό.

Άρθρο 24 **Προσωρινή κατακύρωση και έγκριση**

1. Όταν δεν συντρέχει περίπτωση οριστικής κατακύρωσης σύμφωνα με το άρθρο 23, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού, εφόσον υπάρξει πλειοδοσία, κατακυρώνει προσωρινά τα πράγματα στον υπερθεματιστή. Εάν δεν υπάρξει πλειοδοσία, τα πράγματα κατακυρώνονται στο επισπεύδον Δημόσιο, χωρίς αίτησή του, στην τιμή της πρώτης προσφοράς. Αντίγραφο της έκθεσης πλειστηριασμού υποβάλλεται στον Προϊστάμενο της υπηρεσίας της ΑΑΔΕ που επισπεύδει την εκτέλεση εντός τριών (3) ημερών από τη διενέργεια του πλειστηριασμού.

2. Ο επισπεύδων, εντός τριών (3) ημερών από την παραλαβή του αντιγράφου της έκθεσης, μπορεί είτε να εγκρίνει την κατακύρωση είτε να μην την εγκρίνει, οπότε και επιστρέφεται το πλειστηρίασμα που έχει τυχόν κατατεθεί. Σε περίπτωση μη έγκρισης, αυτός μπορεί να διατάξει την επανάληψη του πλειστηριασμού σε χρόνο που ορίζεται κατά την κρίση του.

3. Ο επισπεύδων υποχρεούται να επαναλάβει για μία φορά τον πλειστηριασμό, εφόσον, εντός της προθεσμίας της παρ. 2, το ζητήσει εγγράφως ο οφειλέτης, εάν η προσφορά που επιτεύχθηκε είναι κατώτερη του μισού της εκτιμηθείσας με την έκθεση κατάσχεσης αξίας των εκποιούμενων κινητών και ο οφειλέτης προκαταβάλλει τα έξοδα του νέου πλειστηριασμού, τα οποία προϋπολογίζονται από τον επισπεύδοντα.

4. Σε όλες τις περιπτώσεις επανάληψης του πλειστηριασμού εκδίδεται νέο πρόγραμμα πριν από σαράντα (40) τουλάχιστον ημέρες, σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 20 και με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 21.

5. Αν η προθεσμία της παρ. 2 για την έγκριση παρέλθει άπρακτη, ο πλειστηριασμός θεωρείται ότι δεν εγκρίθηκε.

Άρθρο 25 **Επανάληψη πλειστηριασμού**

1. Ο νέος πλειστηριασμός διενεργείται όπου και ο πρώτος, μπορεί όμως είτε με αίτηση του οφειλέτη, εφόσον προκαταβάλλει τις σχετικές με τη μεταφορά των κατασχεμένων πραγμάτων δαπάνες, είτε με απόφαση του επισπεύδοντος τον πλειστηριασμό, ακόμη και χωρίς τη θέληση του οφειλέτη, να διενεργηθεί σε άλλον τόπον.

2. Ο επισπεύδων μετά την περάτωση του νέου πλειστηριασμού ενεργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 24.

Άρθρο 26 **Ενέργειες σε περίπτωση αναστολής ή ματαίωσης πλειστηριασμού**

Εάν ο πλειστηριασμός δεν έγινε την ημέρα που ορίστηκε, εξαιτίας αναστολής ή ματαίωσής του, εκδίδεται νέο πρόγραμμα πλειστηριασμού χωρίς περιορισμό ως προς τον χρόνο έκδοσης και τον χρόνο διενέργειας του πλειστηριασμού. Για την κοινοποίηση και τις διατυπώσεις δημοσιότητας εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 27 **Αναπλειστηριασμός**

1. Εάν ο υπερθεματιστής δεν καταβάλει το πλειστη-

ρίασμα εντός τριών (3) ημερών από την οριστική κατακύρωση, ενεργείται σε βάρος του και κατ' αυτού αναπλειστηριασμός και επιδιώκεται σε βάρος του η είσπραξη ως οφειλέτη του Δημοσίου, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα, κάθε ζημίας από τη διαφορά του πλειστηριασμού, τα δικαιώματα και έξοδα εκτέλεσης και φύλαξης, καθώς και από κάθε άλλη αιτία. Ο αναπλειστηριασμός γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 26.

2. Για την επιδίωξη της είσπραξης σε βάρος του υπερθεματιστή απαιτείται βεβαίωση ή καταχώριση στα βιβλία εισπρακτών εσόδων της ΑΑΔΕ του σχετικού ποσού, με βάση σχετικό έγγραφο που εκδίδει ο υπάλληλος του πλειστηριασμού, στο οποίο αναγράφεται το πλειστηρίασμα που δεν κατατέθηκε ή η διαφορά που προέκυψε από τον αναπλειστηριασμό.

Άρθρο 28 **Αναγγελίες**

1. Οι αναγγελίες του επισπεύδοντος Δημοσίου για άλλα χρέη του οφειλέτη προς αυτό είναι δυνατό να γίνουν εγγράφως εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα που έγινε ο πλειστηριασμός, με αποστολή στον υπάλληλο του πλειστηριασμού πίνακα χρεών, που συντάσσεται από οποιαδήποτε Δημόσια Αρχή προς την οποία υπάρχουν τα χρέη.

2. Οι αναγγελίες των τρίτων, εκτός από εκείνες που αφορούν σε απαιτήσεις ενεχυρούχων, δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διανομή, όταν το πλειστηρίασμα είναι μικρότερο των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ και δεν επαρκεί για την ικανοποίηση του συνόλου των απαιτήσεων του Δημοσίου, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι απαιτήσεις που έχουν αναγγελθεί σύμφωνα με την παρ. 1.

Άρθρο 29 **Ενέργειες μετά την οριστική κατακύρωση**

1. Μετά την οριστική κατακύρωση ο υπάλληλος του πλειστηριασμού ενεργεί ως ακολούθως:

α) Εάν το πλειστηρίασμα δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ και δεν υπάρχουν αναγγελίες ενεχυρούχων δανειστών, εξοφλεί από το πλειστηρίασμα τα δικαιώματα και έξοδα εκτέλεσης και τα χρέη προς το Δημόσιο που καλύπτονται από το υπόλοιπο. Εάν υπάρχουν ενεχυρούχοι δανειστές, συντάσσει πίνακα κατάταξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 974 του Κ.Πολ.Δ.. Εάν, μετά τη διανομή, απομένει υπόλοιπο, συντάσσει και για αυτό πίνακα κατάταξης των αναγγελλθέντων μη ενεχυρούχων δανειστών, ενώ εάν δεν υπάρχουν τέτοιοι δανειστές, αποδίδει το υπόλοιπο στον καθ' ου ο πλειστηριασμός.

β) Εάν το πλειστηρίασμα υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ και δεν αναγγέλθηκαν δανειστές, εξοφλεί τα δικαιώματα και έξοδα εκτέλεσης και τα χρέη προς το Δημόσιο και αποδίδει το υπόλοιπο στον καθ' ου ο πλειστηριασμός. Σε περίπτωση που αναγγέλθηκαν δανειστές συντάσσει πίνακα κατάταξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 974 του Κ.Πολ.Δ..

2. Εάν αυτός που διενήργησε τον πλειστηριασμό δεν είναι συμβολαιογράφος, αποστέλλει τον πίνακα κατάταξης με όλα τα έγγραφα σε συμβολαιογράφο και από την παραλαβή του πίνακα κατάταξης από αυτόν εκκινούν οι προθεσμίες ανακοπής για το Δημόσιο και για τους τρίτους, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 59 του Κώδικα

και το άρθρο 979 του Κ.Πολ.Δ. αντίστοιχα.

3. Η απόδοση στο Δημόσιο του ποσού για το οποίο κατατάχθηκε σε πλειστηριασμό γίνεται με απλή εντολή του υπαλλήλου του πλειστηριασμού και δεν απαιτείται η σύμβαση συμβολαιογραφικής πράξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΡΙΤΟΥ

Άρθρο 30 Κατάσχεση στα χέρια τρίτου

1. Η κατάσχεση στα χέρια τρίτου των χρημάτων, καρτών και άλλων κινητών πραγμάτων του οφειλέτη του Δημοσίου που βρίσκονται στα χέρια του τρίτου ή όσων αυτός οφείλει προς τον οφειλέτη ενεργείται από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ με κατασχετήριο, μη κοινοποιούμενο στον οφειλέτη, το οποίο περιέχει: α) το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία καθώς και τον Α.Φ.Μ., εφόσον υπάρχει, του οφειλέτη και του τρίτου στα χέρια του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεση, β) το ποσό για το οποίο επιβάλλεται η κατάσχεση, γ) πίνακα χρεών του οφειλέτη ή ταυτότητα οφειλής του κατασχετηρίου, η οποία συνιστά τον μοναδικό κωδικό αριθμό ανά κατασχετήριο αίτημα και συνδέεται μονοσήμαντα με τον πίνακα, δ) χρονολογία και υπογραφή του κατασχόντος.

2. Με το κατασχετήριο ο τρίτος καλείται εντός οκτώ (8) ημερών να καταθέσει στην υπηρεσία της ΑΑΔΕ που επέβαλε την κατάσχεση ή σε τραπεζικό λογαριασμό του Δημοσίου τα χρήματα που οφείλει στον οφειλέτη του Δημοσίου, και, εάν πρόκειται για κινητά πράγματα, να παραδώσει αυτά στον συμβολαιογράφο ή τον φύλακα που ορίζεται στο κατασχετήριο, οπότε εφαρμόζονται όσα ορίζονται στα άρθρα 14 έως 19 και επόμενα. Εάν τα κατασχεμένα συνίστανται σε αλλοδαπά νομίσματα ή χρεόγραφα, αυτά παραδίδονται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, με την έκδοση γραμματίου παρακαταθήκης υπέρ του Δημοσίου, που εξοφλείται ύστερα από εντολή του Διοικητή της ΑΑΔΕ, ο οποίος, στη συνέχεια, πρέπει το αλλοδαπό νόμισμα σε ημεδαπό νόμισμα ή εκποιεί τα χρεόγραφα σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

3. Η κοινοποίηση του κατασχετηρίου στον τρίτο επιφέρει αυτοδικαίως από την ημέρα που διενεργείται τα αποτελέσματα της αναγκαστικής εκχώρησης και αυτός δεν μπορεί να αποδώσει στον οφειλέτη του Δημοσίου τα κατασχεμένα χρήματα ή πράγματα ούτε να συμψηφίσει ανταπαιτήσεις του μεταγενέστερες της κατάσχεσης.

4. Η κατάσχεση μπορεί να περιοριστεί σε μικρότερο ποσό ή ποσοστό μετά από αιτιολογημένη απόφαση εκείνου που την επέβαλε.

5. Εάν η αξία των κατασχεμένων κινητών πραγμάτων δεν υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, κάθε άλλη μεταγενέστερη κατάσχεση, εκτός από τις κατασχέσεις που επιβάλλονται από το Δημόσιο και για ποσά που οφείλονται σε αυτό, είναι αυτοδικαίως άκυρη.

6. Η κατάσχεση απαιτήσεων από τίτλους σε διαταγή ενεργείται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 983 και την παρ. 1 του άρθρου 954 του Κ.Πολ.Δ..

Άρθρο 31 Κατασχέσεις στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων

1. Ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, το κατασχετήριο κοινοποιείται στο

κεντρικό κατάστημα ή σε οποιοδήποτε υποκατάστημα τους και μπορεί να περιέχει περισσότερους οφειλέτες του Δημοσίου. Στο κατασχετήριο επισυνάπτεται για κάθε οφειλέτη πίνακας στον οποίο αναφέρονται το είδος και το ποσό κάθε οφειλής, καθώς και ο αριθμός και η χρονολογία βεβαίωσης ή τα στοιχεία της καταχώρισης του νόμιμου - εκτελεστού τίτλου στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ. Ο πίνακας χρεών μπορεί να αντικαθίσταται από την ταυτότητα οφειλής του κατασχετηρίου, η οποία συνιστά τον μοναδικό κωδικό αριθμό ανά κατασχετήριο αίτημα και συνδέεται μονοσήμαντα με τον πίνακα.

2. Η δήλωση του πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με το άρθρο 34, γίνεται κοινή για όλους τους οφειλέτες του κατασχετηρίου εγγράφου και συνοδεύεται απαραίτητα από παραστατικό κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού του κάθε οφειλέτη για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ημερών πριν από την ημερομηνία επίδοσης του κατασχετηρίου και μιας ημέρας μετά από αυτήν, διαφορετικά θεωρείται ότι δεν υποβλήθηκε ποτέ δήλωση.

3. Η απόδοση των ποσών στην υπηρεσία που επέβαλε την κατάσχεση γίνεται υποχρεωτικά εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της δήλωσης του πιστωτικού ιδρύματος. Για την ανωτέρω διαδικασία δεν καταβάλλονται έξοδα.

4. Δεν επιβάλλεται, με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, κατάσχεση για απαιτήσεις που υπολείπονται του συνολικού ποσού ύψους πενήντα (50) ευρώ, και, εφόσον επιβληθεί, δεν υποβάλλεται η δήλωση του άρθρου 34 και τυχόν υφιστάμενο ποσό δεν αποδίδεται. Σε περίπτωση κατά την οποία επιβλήθηκε κατάσχεση για συνολικό ποσό που υπερβαίνει αυτό του προηγούμενου εδαφίου και το προς απόδοση ποσό υπολείπεται των πενήντα (50) ευρώ, αυτό δεν αποδίδεται εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο παρόν άρθρο, αλλά σε χρόνο κατά τον οποίο θα υπερβεί το παραπάνω όριο.

Άρθρο 32 Κατασχέσεις στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων με ηλεκτρονικά μέσα

1. Προκειμένου ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, οι κοινοποιήσεις τόσο του κατασχετηρίου όσο και της δήλωσης του άρθρου 34 με το πιο πάνω παραστατικό, ενεργούνται μέσω μοναδικών διαμετακομιστικών κόμβων ηλεκτρονικής διασύνδεσης και επικοινωνίας, τα οποία συνδέονται μεταξύ τους κατά τρόπο ασφαλή και ορίζονται από κοινού από το Δημόσιο και όλα τα εγκατεστημένα στη χώρα πιστωτικά ιδρύματα, όπως εκπροσωπούνται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών ή την Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών ή άλλα πρόσωπα κατά περίπτωση. Η κοινοποίηση του κατασχετηρίου θεωρείται ότι συντελέστηκε κατά την ημερομηνία και ώρα αποστολής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραλαβής του από το πιστωτικό ίδρυμα, μέσω του διαμετακομιστικού κόμβου που δηλώθηκε από αυτό. Η επίδοση της δήλωσης του άρθρου 34 θεωρείται ότι συντελέστηκε κατά την ημερομηνία και ώρα αποστολής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραλαβής της, μέσω του διαμετακομιστικού κόμβου που δηλώθηκε από το Δημόσιο. Οι ως άνω βεβαιώσεις είτε θα φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την έννοια της περ. 49 του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α΄ 184) είτε θα είναι κρυπτογραφημένες και θα φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή του εξυπηρετητή

τους. Η διέλευση των δεδομένων μέσω των ως άνω διαμετακομιστικών κόμβων εξαιρείται τόσο από την υποχρέωση ενημέρωσης κατά τα άρθρα 13 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (L119/1), καθώς και τα άρθρα 31 και 32 του ν. 4624/2019 (Α' 137), όσο και από την εφαρμογή των διατάξεων περί τραπεζικού απορρήτου, όπως εκάστοτε ισχύουν. Με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ καθορίζονται οι ανωτέρω, κατά περίπτωση, μοναδικοί διαμετακομιστικοί κόμβοι και η διαδικασία της γνωστοποίησής τους από τα μέρη, το υποχρεωτικό περιεχόμενο των κοινοποιούμενων κατασχετηρίων, της άρσης και του περιορισμού αυτών και των υποβαλλόμενων δηλώσεων, ως και οι όροι ταυτοποίησής τους, τα χρονικά περιθώρια αποστολής και παραλαβής τους, οι όροι και προϋποθέσεις ασφαλείας και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

2. Τα κατασχέμενα ποσά αποδίδονται είτε στον λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος είτε στην υπηρεσία που επέβαλε την κατάσχεση υποχρεωτικά εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της δήλωσης του πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται στην απόφαση της παρ. 1.

3. Στις κατασχέσεις και λοιπές ενέργειες που γίνονται, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, το Δημόσιο δεν υποχρεούται στην καταβολή εξόδων.

4. Η διαδικασία του παρόντος άρθρου είναι υποχρεωτική για τους φορείς του Δημοσίου, όταν επιβάλλουν κατάσχεση στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων και αυτοί μπορεί να εφαρμόζουν τη διαδικασία του άρθρου 31 μόνο σε περιπτώσεις που αποκλείεται η ηλεκτρονική επικοινωνία της παρ. 1.

5. Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ μπορεί να αποστέλλει ηλεκτρονικά στα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας τα στοιχεία των οφειλετών του Δημοσίου, με συνολική ληξιπρόθεσμη οφειλή πάνω από εβδομήντα χιλιάδες (70.000) ευρώ. Τα ανωτέρω ιδρύματα υποχρεούνται να προβαίνουν αυθημερόν στις ενέργειες που απαιτούνται για τη δέσμευση των χρημάτων, που βρίσκονται ή κατατίθενται στους λογαριασμούς των οφειλετών, μέχρι του ύψους της συνολικής οφειλής. Μετά τη δέσμευση και εντός δύο (2) ημερών, ενημερώνεται για το ύψος του δεσμευθέντος ποσού η ΑΑΔΕ, η οποία οφείλει να επιβάλει κατάσχεση, κατά την παρ. 1, το αργότερο σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την ηλεκτρονική παραλαβή της ενημερωτικής απάντησης, άλλως το πιστωτικό ίδρυμα προβαίνει οίκοθεν στην άμεση άρση της επιβληθείσας δέσμευσης. Με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ καθορίζεται η αρμόδια υπηρεσία για τη συλλογή και αποστολή των στοιχείων, κατά το πρώτο εδάφιο, ως και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. Με όμοια απόφαση μπορεί να μεταβάλλεται το ύψος της οφειλής του πρώτου εδαφίου.

Άρθρο 33

Ακατάσχετα στα χέρια τρίτων

1. Εξαιρούνται της κατάσχεσης στα χέρια τρίτων: α) τα κινητά πράγματα που αναφέρονται στο άρθρο 17, β) τα ακατάσχετα που προβλέπονται από ειδικούς νόμους και έχουν διατηρηθεί σε ισχύ με το άρθρο 52 του Εισαγωγικού Νόμου του Κ.Πολ.Δ., γ) η εταιρική μερίδα σε προσωπικές εταιρείες, δ) οι απαιτήσεις διατροφής από τον νόμο ή από διάταξη τελευταίας βούλησης, ε) οι α-

παιτήσεις από μισθούς, συντάξεις και κάθε είδους ασφαλιστικά βοηθήματα που καταβάλλονται περιοδικά, εφόσον το ποσό αυτών μηνιαία είναι μικρότερο από χίλια (1.000) ευρώ, στις περιπτώσεις δε που υπερβαίνει το ποσό αυτό επιτρέπεται η κατάσχεση για τα χρέη προς το Δημόσιο επί του 1/2 του υπερβάλλοντος ποσού των χιλίων (1.000) ευρώ και μέχρι του ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, καθώς και επί του συνόλου του υπερβάλλοντος ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, στ) τα 4/5 των ημερομισθίων, ενώ επιτρέπεται κατάσχεση επί του 1/5 αυτών για χρέη προς το Δημόσιο των δικαιούχων αυτών, ζ) το 1/2 των εφάπαξ καταβαλλόμενων από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα βοηθημάτων κατά την αποχώρηση από την υπηρεσία ή το επάγγελμα, ενώ επιτρέπεται κατάσχεση επί του 1/2 αυτών για τα χρέη προς το Δημόσιο των δικαιούχων αυτών.

2. Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα σε ατομικό ή κοινό λογαριασμό ή τοποθετήσεις σε λογαριασμό πληρωμών στα εγκαταστημένα στη χώρα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος και ιδρύματα πληρωμών είναι ακατάσχετες μέχρι του ποσού των χιλίων διακοσίων πενήντα (1.250) ευρώ μηνιαίως για κάθε φυσικό πρόσωπο και σε ένα μόνο ίδρυμα. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται γνωστοποίηση από το φυσικό πρόσωπο ενός μοναδικού λογαριασμού, με υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης στο πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ. Εφόσον υπάρχει λογαριασμός περιοδικής πίστωσης μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων, γνωστοποιείται, αποκλειστικά και μόνο, ο λογαριασμός αυτός. Με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ ορίζονται ο τρόπος υποβολής και πιστοποίησης του χρόνου της παραλαβής και τα στοιχεία της υποβαλλόμενης δήλωσης, ο τρόπος ενημέρωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την ΑΑΔΕ για την υποβαλλόμενη δήλωση και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. Κάθε άλλη διάταξη, που ρυθμίζει αντίθετα προς τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, δεν εφαρμόζεται στις κατασχέσεις που επιβάλλονται στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τον παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 34

Δήλωση τρίτου

1. Εάν ο τρίτος δεν οφείλει καθόλου ή δεν οφείλει όλα τα αναφερόμενα στο κατασχετήριο της ΑΑΔΕ χρήματα, καθώς και άλλα πράγματα ή δεν υποχρεούται στην άμεση απόδοση αυτών, εξαιτίας υφιστάμενων μεταξύ αυτού και του οφειλέτη συμφωνιών ή για άλλον νόμιμο λόγο, ο τρίτος οφείλει να το δηλώσει εντός οκτώ (8) ημερών από την επίδοση του κατασχετηρίου. Ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων η δήλωση του πρώτου εδαφίου γίνεται εντός οκτώ (8) εργάσιμων ημερών από την επίδοση του κατασχετηρίου. Η προθεσμία δεν παρατείνεται λόγω απόστασης. Η δήλωση του τρίτου γίνεται είτε με έγγραφο που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στον κατασχόντα είτε προφορικά ή με ηλεκτρονικά μέσα στον γραμματέα του Ειρηνοδικείου της κατοικίας ή διαμονής του και συντάσσεται έγγραφη ή ηλεκτρονική έκθεση, μη υποκειμένη σε χαρτοσήμανση, η οποία αποστέλλεται εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών στον κατασχόντα.

2. Η δήλωση μισθωτών ή υπομισθωτών ως τρίτων περί προκαταβολικής εξόφλησης ή εκχώρησης μισθωμάτων, ισχύει για το Δημόσιο όταν επιβάλλει κατάσχεση, μόνο

εφόσον τα πρόσωπα αυτά είχαν υποβάλει δήλωση στη ΔΟΥ φορολογίας εισοδήματός τους ή στο πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ, πριν από την επιβολή της κατάσχεσης και επισυνάπτουν αντίγραφο της υποβληθείσας δήλωσης.

Άρθρο 35

Συνέπειες υποβολής ή μη δήλωσης τρίτου

1. Η καταφατική δήλωση του τρίτου αποτελεί τίτλο εκτελεστό σε βάρος του. Εάν ο τρίτος δεν προβεί σε δήλωση ή προβεί σε δήλωση εκπρόθεσμα ή χωρίς την τήρηση του τύπου που προβλέπεται από τα άρθρα 31, 32 και 34, καθίσταται οφειλέτης του Δημοσίου για ό,τι οφείλει ή μέλλεται να οφείλει στον καθ' ου η κατάσχεση, εφόσον αυτό προκύπτει από τα εκάστοτε πρόσφορα διαθέσιμα ηλεκτρονικά μέσα της ΑΑΔΕ, άλλως για το σύνολο της απαίτησης για την οποία επιβλήθηκε η κατάσχεση. Σε κάθε περίπτωση ο τρίτος μπορεί να αποδείξει και ενώπιον της αρμόδιας για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής υπηρεσίας ότι δεν οφείλει στον καθ' ου η κατάσχεση ή ότι η οφειλή του είναι μικρότερη από την απαίτηση του Δημοσίου, οπότε απαλλάσσεται ή ευθύνεται μέχρι το ύψος της οφειλής του κατά περίπτωση.

2. Με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ καθορίζονται η διαδικασία, τα αρμόδια όργανα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 36

Κατασχέσεις στα χέρια λοιπών υπόχρεων προσώπων

Οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα περί κατάσχεσης στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων εφαρμόζονται αναλόγως και στα εγκαταστημένα στη χώρα λοιπά υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 62 του ν. 4170/2013 (Α' 163), όπως εκάστοτε αυτά αναφέρονται.

Άρθρο 37

Ανακοπή κατά δήλωσης τρίτου

Ο Προϊστάμενος της υπηρεσίας της ΑΑΔΕ που επέβαλε την κατάσχεση ασκεί ανακοπή κατά της δήλωσης του τρίτου εντός ενός (1) μήνα από την κοινοποίηση της δήλωσης ή από την περιέλευση σε αυτόν της έκθεσης του Ειρηνοδίκειου που αφορά στη δήλωση. Η ανακοπή, με την επιφύλαξη του άρθρου 216 και της παρ. 2 του άρθρου 217 του Κ.Δ.Δ., εισάγεται και εκδικάζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 986 του Κ.Πολ.Δ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ, ΠΛΟΙΩΝ Ή ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

Άρθρο 38

Αντικειμενικά όρια της κατάσχεσης

1. Κατάσχεση μπορεί να γίνει σε ακίνητο που ανήκει στην κυριότητα του οφειλέτη ή σε εμπράγματο δικαίωμα του οφειλέτη επάνω σε ακίνητο. Οι διατάξεις για την κατάσχεση ακινήτου εφαρμόζονται και για την κατάσχεση δικαιωμάτων, για τα οποία ισχύουν οι σχετικοί με τα ακίνητα κανόνες, καθώς και στις κατασχέσεις πλοίων και αεροσκαφών.

2. Η κατάσχεση ακινήτου εκτείνεται και στα συστατικά

του, καθώς και στα παραρτήματά του μόνο εφόσον περιληφθούν σε αυτήν. Αν τα παραρτήματα δεν περιελήφθησαν στην κατάσχεση του ακινήτου, μπορούν να κατασχεθούν κατά τη διαδικασία της κατάσχεσης κινητών πραγμάτων.

3. Το άρθρο 12, καθώς και η παρ. 2 του άρθρου 13 εφαρμόζονται και στις κατασχέσεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 39

Διαδικασία επιβολής κατάσχεσης

1. Η κατάσχεση ακινήτων ενεργείται μετά από έγγραφη παραγγελία του Διοικητή της ΑΑΔΕ από δικαστικό επιμελητή ή υπάλληλο της ΑΑΔΕ, με την παρουσία ενός ενήλικα μάρτυρα. Σε περίπτωση άρνησης του προσκληθέντος μάρτυρα, ο εντεταλμένος για την κατάσχεση ενεργεί μόνος, και αυτός που αρνείται διώκεται κατά το άρθρο 169 του Π.Κ..

2. Ο ενεργών την κατάσχεση μεταβαίνει στον τόπο όπου βρίσκεται το ακίνητο, συντάσσει έκθεση, η οποία περιλαμβάνει τον χρόνο της κατάσχεσης, τον αριθμό, τη χρονολογία της παραγγελίας κατάσχεσης και το ονοματεπώνυμο του παραγγέλλοντος, το ονοματεπώνυμο και το πατρώνυμο του οφειλέτη και αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο την επωνυμία του, καθώς και τον Α.Φ.Μ. του, εφόσον υπάρχει, το ονοματεπώνυμο του συμπράττοντα μάρτυρα και το συνολικό ποσό του χρέους, όπως αυτό αναγράφεται στην παραγγελία κατάσχεσης. Στην έκθεση κατάσχεσης είναι δυνατό να περιληφθούν και βεβαιωμένα ή καταχωρισμένα στα βιβλία της ΑΑΔΕ ληξιπρόθεσμα χρέη του οφειλέτη που δεν έχουν περιληφθεί στην παραγγελία της κατάσχεσης, με πράξη του παραγγέλλοντος την κατάσχεση. Στην έκθεση προσδιορίζονται η θέση και η περιφέρεια του Δήμου όπου βρίσκεται το ακίνητο, το είδος του ακινήτου, και, προκειμένου για οικοδομή, ο αριθμός των ορόφων της, τα όρια, η κατά προσέγγιση έκτασή του, συνοπτικά τα συστατικά, καθώς και τα παραρτήματα που κατασχέθηκαν και η συνολική αξία των κατασχομένων με βάση την εκτίμηση του κατασχόντος.

3. Εάν η εκτίμηση της αξίας των κατασχομένων απαιτεί ειδικές γνώσεις, ο επισπεύδων την κατάσχεση μπορεί να διορίσει πραγματογνώμονα που χρησιμεύει και ως μάρτυρας.

4. Η έκθεση υπογράφεται από τον ενεργούντα την κατάσχεση, το συμπράττον με αυτόν πρόσωπο, και τον οφειλέτη ή τον τρίτο κύριο ή νομέα, εάν είναι παρόντες, με αναφορά στην έκθεση περί της αδυναμίας ή της άρνησής τους να υπογράψουν. Η παρουσία του οφειλέτη έστω και κατά την έναρξη της κατάσχεσης επέχει θέση κοινοποίησης προς αυτόν της έκθεσης, ως προς τις συνέπειες της παρ. 1 του άρθρου 41.

5. Για τον προσδιορισμό της αξίας του ακινήτου που κατάσχετα λαμβάνεται υπόψη η εμπορική αξία σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 993 του Κ.Πολ.Δ.. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της ΑΑΔΕ καθορίζονται ο τρόπος προσδιορισμού της εμπορικής αξίας του ακινήτου που κατάσχετα, το αρμόδιο όργανο προσδιορισμού της αξίας αυτής, ο τρόπος καθορισμού της αμοιβής του, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.

6. Για την τιμή της πρώτης προσφοράς εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 995 του Κ.Πολ.Δ..

Άρθρο 40**Υποβολή και κοινοποίηση της έκθεσης κατάσχεσης**

1. Ο ενεργών την κατάσχεση οφείλει να υποβάλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες από το πέρας της, αντίγραφο της έκθεσης στον επισημειωμένο ή σε αυτόν κατ' εντολή του οποίου ενεργεί, διαφορετικά υπέχει πειθαρχική ευθύνη και υποχρέωση αποζημίωσης του Δημοσίου. Εντός της ίδιας προθεσμίας οφείλει να επιδώσει αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης στον οφειλέτη, ακόμη και αν αυτός ήταν παρών κατά την επιβολή της καθώς και στον τρίτο, κύριο ή νομέα του ακινήτου και στους ενυπόθηκους δανειστές, εάν η απαίτησή τους έχει εγγραφεί στα σχετικά βιβλία. Η προθεσμία επίδοσης παρατείνεται κατά επιπλέον οκτώ (8) ημέρες για όσους κατοικούν εκτός της περιφέρειας του Πρωτοδικείου του τόπου της κατάσχεσης.

2. Ο ενεργών την κατάσχεση επιδίδει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση εντός πέντε (5) ημερών από το πέρας της κατάσχεσης αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης στον υποθηκοφύλακα (κτηματολόγιο) της περιφέρειας όπου βρίσκεται το κατασχεμένο ακίνητο, ο οποίος οφείλει να εγγράψει αμέσως την κατάσχεση σε ειδικό βιβλίο κατασχέσεων (κτηματολογικό φύλλο) που τηρεί για τον σκοπό αυτό. Αν πρόκειται για πλοία νηολογημένα στην Ελλάδα, η επίδοση γίνεται σε εκείνον που τηρεί το νηολόγιο, όπου είναι εγγεγραμμένο το πλοίο, και αν πρόκειται για αεροσκάφη γραμμένα σε μητρώο που τηρείται στην Ελλάδα, η επίδοση γίνεται σε εκείνον που το τηρεί. Ο υποθηκοφύλακας ή όποιος τηρεί το νηολόγιο ή το μητρώο οφείλει να εγγράφει αμέσως την κατάσχεση σε ειδικό βιβλίο κατασχέσεων που τηρεί για τον σκοπό αυτόν.

Άρθρο 41**Συνέπειες της κατάσχεσης**

1. Ο οφειλέτης, από την ημέρα της επίδοσης σε αυτόν αντιγράφου της έκθεσης κατάσχεσης σύμφωνα με τα άρθρα 39 και 40, δεν έχει το δικαίωμα της ελεύθερης διάθεσης του κατασχεμένου πράγματος και κάθε απαλλοτρίωση ή μεταγραφή ή εγγραφή οποιουδήποτε βάρους είναι αυτοδίκαια άκυρη έναντι του Δημοσίου. Αν πρόκειται για ενυπόθηκο ακίνητο, η διάθεσή του από τον τρίτο είναι ομοίως άκυρη από την επίδοση σε αυτόν της κατασχετήριας έκθεσης.

2. Μετά τη σύμφωνα με το άρθρο 40 εγγραφή της κατάσχεσης του Δημοσίου στο οικείο βιβλίο κατασχέσεων (κτηματολογικό φύλλο), η εγγραφή οποιουδήποτε βάρους είναι αυτοδίκαια άκυρη μόνο υπέρ του Δημοσίου και όχι υπέρ των τρίτων.

Άρθρο 42**Μεσεγγυούχος**

Μεσεγγυούχος του ακινήτου είναι ο κάτοχος του ακινήτου κατά τον χρόνο της κατάσχεσης, εκτός εάν ο επισημειωμένος διορίσει άλλο πρόσωπο. Οι παρ. 5 και 9 του άρθρου 15 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

Άρθρο 43**Πρόγραμμα πλειστηριασμού**

1. Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ, μετά την παρέλευση σαράντα (40) ημερών και το αργότερο σε τέσσερις (4) μήνες

από την κατάσχεση, εκδίδει πρόγραμμα πλειστηριασμού, που περιέχει τα οριζόμενα στο άρθρο 19, την περιγραφή και την εκτίμηση της εμπορικής αξίας του κατασχεθέντος κατά την κατασχετήρια έκθεση, καθώς και τιμή πρώτης προσφοράς, και ορίζει ημερομηνία πλειστηριασμού το αργότερο σε πέντε (5) μήνες από την ημερομηνία έκδοσης του προγράμματος. Ως τιμή πρώτης προσφοράς ορίζεται η εμπορική αξία του ακινήτου κατά το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 995 του Κ.Πολ.Δ.. Στο πρόγραμμα πλειστηριασμού είναι δυνατό να προστεθούν και χρέη, ληξιπρόθεσμα και μη, τα οποία έχουν βεβαιωθεί ή προκύπτουν από την καταχώριση στα βιβλία εισπρακτέων απαιτήσεων της ΑΑΔΕ των στοιχείων νόμιμων ή εκτελεστών τίτλων μέχρι τη χρονολογία έκδοσης του προγράμματος πλειστηριασμού. Εάν ο πλειστηριασμός δεν διενεργηθεί την ορισθείσα με το πρόγραμμα ημέρα, ο Διοικητής της ΑΑΔΕ εκδίδει νέο πρόγραμμα το αργότερο εντός έτους από την ημέρα του μη διενεργηθέντος πλειστηριασμού ή, σε περίπτωση αναστολής αυτού, από την ημέρα που έπαυσε η αναστολή και ορίζει ημερομηνία πλειστηριασμού κατά τα ανωτέρω.

2. Οι προθεσμίες της παρ. 1 δεν τηρούνται, αν συντρέχει σπουδαίος λόγος που αναφέρεται σε αιτιολογημένη έκθεση του Διοικητή της ΑΑΔΕ.

3. Σε κάθε περίπτωση, η έκδοση προγράμματος πλειστηριασμού μετά την πάροδο των προθεσμιών της παρ. 1 δεν επιφέρει ακυρότητα αυτού.

4. Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ μπορεί να αναθέσει τη σύνταξη του προγράμματος πλειστηριασμού σε δικαστικό επιμελητή.

5. Το πρόγραμμα πλειστηριασμού κοινοποιείται: α) στον οφειλέτη, β) στον τρίτο, κύριο ή νομέα, εάν αυτός προκύπτει από τα οικεία βιβλία μεταγραφών, μέχρι την κοινοποίηση σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 39 και το άρθρο 40 και γ) στους εγγεγραμμένους ενυπόθηκους δανειστές μέχρι την προηγούμενη ημέρα της κοινοποίησης σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 39 και το άρθρο 40.

6. Η παρ. 2 του άρθρου 20 εφαρμόζεται αναλόγως και στον πλειστηριασμό ακινήτων.

7. Περίληψη του προγράμματος πλειστηριασμού, η οποία περιλαμβάνει ιδίως το ονοματεπώνυμο του οφειλέτη και αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο την επωνυμία του, καθώς και τον Α.Φ.Μ. του, εφόσον υπάρχει, συνοπτική περιγραφή του ακινήτου που κατασχέθηκε κατά το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκτασή του, μνεία των υποθηκών ή προσημειώσεων που υπάρχουν επάνω στο ακίνητο, την τιμή της πρώτης προσφοράς, το ποσό για το οποίο εκδίδεται το πρόγραμμα, το όνομα του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπον, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, δημοσιεύεται αδαπάνως για το Δημόσιο, με επιμέλεια του δικαστικού επιμελητή, στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ). Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της ΑΑΔΕ είναι δυνατό να καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.

8. Οι κοινοποιήσεις και δημοσιεύσεις των παρ. 5 και επόμενα ενεργούνται τουλάχιστον σαράντα (40) ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό.

9. Η δημοσίευση στοιχείων των περιλήψεων των προγραμμάτων πλειστηριασμού μπορεί να διενεργείται και σε συγκεκριμένο δικτυακό τόπο, τηρούμενης της προθε-

σμίας της παρ. 8. Με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ ορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.

10. Το άρθρο 1019 του Κ.Πολ.Δ. για την ανατροπή της κατάσχεσης δεν εφαρμόζεται στις κατασχέσεις που επιβάλλονται κατά τη διαδικασία του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 44 **Τόπος πλειστηριασμού**

1. Το κατασχεμένο ακίνητο πλειστηριάζεται με ηλεκτρονικά μέσα ενώπιον του συμβολαιογράφου της εφευρετικής περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης (κατάσχεσης), το κατασχεμένο ακίνητο πλειστηριάζεται ενώπιον συμβολαιογράφου διορισμένου στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους.

2. Οι παρ. 2 έως και 4 του άρθρου 998 του Κ.Πολ.Δ. εφαρμόζονται αναλόγως και στην προκειμένη περίπτωση.

Άρθρο 45 **Πλειστηριασμός**

1. Στον υπάλληλο του πλειστηριασμού αποστέλλονται ή κατατίθενται τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό: α) το πρωτότυπο της κατασχετήριας έκθεσης, β) το πρωτότυπο του προγράμματος πλειστηριασμού με ένα αντίγραφο, γ) οι εκθέσεις επίδοσης της κατασχετήριας έκθεσης και του προγράμματος πλειστηριασμού, δ) πιστοποιητικό βαρών του υποθηκοφυλακείου (κτηματολογίου).

2. Η κατάθεση βεβαιώνεται με σημείωση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού στο αντίγραφο του προγράμματος, το οποίο επιστρέφεται στον επισπεύδοντα.

3. Ο πλειστηριασμός διενεργείται αδαπάνως για το Δημόσιο με ηλεκτρονικά μέσα από πιστοποιημένο για τον σκοπό αυτό υπάλληλο του πλειστηριασμού, σύμφωνα με τα άρθρα 959 και 998, καθώς και τα άρθρα 1001 και επόμενα του Κ.Πολ.Δ., εφόσον δεν αντίκεινται στον παρόντα Κώδικα.

4. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού υποχρεούται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη διενέργεια του πλειστηριασμού να αποστείλει αντίγραφο της έκθεσης του πλειστηριασμού στον επισπεύδοντα.

Άρθρο 46 **Κατακύρωση στο Δημόσιο**

Εάν δεν εμφανιστούν πλειοδότες, το ακίνητο που πλειστηριάζεται κατακυρώνεται στο Δημόσιο, χωρίς αίτησή του, στην τιμή της πρώτης προσφοράς. Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ με απόφασή του, όμως, μπορεί να εγκρίνει ή να μην εγκρίνει την κατακύρωση. Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από την πάροδο της προθεσμίας του άρθρου 49. Εάν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η κατακύρωση θεωρείται ότι δεν έχει εγκριθεί.

Άρθρο 47 **Κατάθεση πλειστηριάσματος**

1. Εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 49 και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε ειδοποίησή του, ο υπερθεματιστής οφείλει να καταθέσει το πλειστηρίασμα στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, σε μετρητά ή με μεταφορά πίστωσης στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή με επιταγή έκδοσης τράπεζας που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού συντάσσει πίνακα κατάταξης σύμφωνα με το άρθρο 974 του Κ.Πολ.Δ., εφόσον το πλειστηρίασμα δεν επαρκεί για να ικανοποιηθεί ο επισπεύδων και οι δανειστές που αναγγέλθηκαν, και οφείλει, το αργότερο την πέμπτη εργάσιμη ημέρα από την κατάθεση του πλειστηριάσματος από τον υπερθεματιστή σύμφωνα με τα άρθρα 46 και επόμενα, να καταθέσει το πλειστηρίασμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

2. Η κατάθεση του πλειστηριάσματος σύμφωνα με την παρ. 1, δεν εμποδίζεται από την επιβολή κατάσχεσης, την άσκηση ανακοπής ή οποιονδήποτε άλλον λόγο.

3. Παρακράτηση του πλειστηριάσματος δεν επιτρέπεται για οποιονδήποτε λόγο.

4. Η παρ. 3 του άρθρου 29 εφαρμόζεται και στην προκειμένη περίπτωση.

Άρθρο 48 **Ευθύνη υπερθεματιστών - Αναπλειστηριασμός**

1. Εάν ο υπερθεματιστής δεν καταβάλλει το πλειστηρίασμα εντός της προθεσμίας του άρθρου 47, είτε επιδιώκεται, από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, η είσπραξη, σε βάρος του, του ποσού του πλειστηριάσματος και των τόκων εκπρόθεσμης καταβολής είτε διενεργείται αναπλειστηριασμός σε βάρος του και με δαπάνες του, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα, ενώ δεν αποκλείονται και αμφότερα. Εάν από τον αναπλειστηριασμό επιτευχθεί μικρότερο πλειστηρίασμα, επιδιώκεται η είσπραξη του ποσού της διαφοράς που προέκυψε σε βάρος του καθ' ου ο αναπλειστηριασμός, ως οφειλέτη του Δημοσίου, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

2. Για την επιδίωξη της είσπραξης σε βάρος του υπερθεματιστή κατά την παρ. 1 απαιτείται βεβαίωση ή καταχώριση στα βιβλία εισπρακτών εσόδων της ΑΑΔΕ του ποσού του πλειστηριάσματος που δεν κατατέθηκε ή της διαφοράς που προέκυψε από τον αναπλειστηριασμό, με βάση σχετικό έγγραφο που εκδίδει ο υπάλληλος του πλειστηριασμού.

3. Τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής που έχουν τυχόν εισπραχθεί από τον υπερθεματιστή θεωρούνται πλειστηρίασμα.

4. Ο υπερθεματιστής καταβάλλει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού κάθε ποσό, έναντι της οφειλής που έχει βεβαιωθεί ή καταχωριστεί στα βιβλία εισπρακτών εσόδων σύμφωνα με την παρ. 2, με βάση έγγραφο της ΑΑΔΕ. Για κάθε καταβολή διενεργείται από την ΑΑΔΕ ισόποση διαγραφή οφειλής.

5. Κάθε πλειοδότης οφείλει να καταθέτει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τα έξοδα του τυχόν αναπλειστηριασμού, όπως αυτά υπολογίζονται από τον υπάλληλο

λο του πλειστηριασμού. Τα έξοδα αποδίδονται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού αμέσως μετά την κατακύρωση, εκτός από αυτά που έχει καταθέσει ο υπερθεματιστής.

6. Το άρθρο 26 εφαρμόζεται και στην προκειμένη περίπτωση.

Άρθρο 49

Αίρεση ως προς την κατακύρωση

1. Η κατακύρωση των πλειστηριασθέντων ακινήτων τελεί υπό την εξουσιαστική αίρεση ότι ο οφειλέτης δεν θα εξοφλήσει, εντός τριάντα (30) ημερών από τον πλειστηριασμό, τα ληξιπρόθεσμα μέχρι την ημέρα της καταβολής χρέη του προς το Δημόσιο που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα και στις αναγγελίες του Δημοσίου, με τις προσαυξήσεις ή τους τόκους και τα πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής, καθώς και τα έξοδα και δικαιώματα εκτέλεσης και ταυτόχρονα δεν θα επιτύχει την παραίτηση των αναγγελθέντων τρίτων δανειστών από τις αναγγελίες τους ή τη συναίνεσή τους. Εφόσον γίνουν τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, η κατακύρωση λογίζεται ότι δεν έγινε, αλλά για να επέλθει το αποτέλεσμα αυτό απαιτείται, εντός της ανωτέρω προθεσμίας, ο οφειλέτης να καταθέσει το αποδεικτικό είσπραξης των χρεών του πρώτου εδαφίου προς το Δημόσιο και οι υπόλοιποι δανειστές να δηλώσουν παραίτηση από τις αναγγελίες τους, με πράξεις που συντάσσονται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ή με κατάθεση στον υπάλληλο του πλειστηριασμού όμοιων δηλώσεων που έχουν συνταχθεί ενώπιον Συμβολαιογράφου ή Ειρηνοδίκη.

2. Η υποχρέωση του τελευταίου πλειοδότη για την κατάθεση του πλειστηριασμάτος αρχίζει από την άπρακτη παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας.

Άρθρο 50

Κατάσχεση πλοίου

1. Στην έκθεση κατάσχεσης πλοίου πρέπει να αναφέρονται και το όνομα και η ιθαγένεια του πλοιοκτήτη, το όνομα του πλοίου, η πράξη της νηολόγησης, καθώς και το διεθνές σήμα του. Η περιγραφή του κατασχεμένου πλοίου πρέπει να περιλαμβάνει τις διαστάσεις και τη χωρητικότητα, το είδος της κινητήριας δύναμης και τη δύναμη της μηχανής, καθώς και τα κατασχεμένα παραρτήματα. Η περιγραφή πρέπει να γίνεται με ακρίβεια, ώστε να μη γεννιέται αμφιβολία για την ταυτότητα του πλοίου.

2. Αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης επιδίδεται, μέσα σε δύο (2) ημέρες από την ημέρα που έγινε η κατάσχεση, και στον λιμενάρχη του λιμανιού, όπου έγινε η κατάσχεση του πλοίου, στον πλοίαρχο και στο Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο. Η κατάσχεση εμποδίζει τον απόπλου του πλοίου και ο λιμενάρχης, μόλις του επιδοθεί το αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης, οφείλει να εμποδίσει τον απόπλου του.

Άρθρο 51

Πρόγραμμα πλειστηριασμού

1. Ο πλειστηριασμός του κατασχεμένου πλοίου γίνεται ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας του λιμανιού, όπου βρίσκεται ελλιμενισμένο το πλοίο κατά την κατάσχεση. Εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατό

να οριστεί συμβολαιογράφος του τόπου της κατάσχεσης, ο πλειστηριασμός γίνεται ενώπιον συμβολαιογράφου διορισμένου στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους.

2. Το πρόγραμμα του πλειστηριασμού πλοίου επιδίδεται και στον πλοίαρχο, τον λιμενάρχη του λιμανιού, όπου έγινε η κατάσχεση του πλοίου και στο Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο και κατατίθεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό.

3. Περίληψη του προγράμματος πλειστηριασμού πλοίου δημοσιεύεται αδαπάνως για το Δημόσιο στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ).

Άρθρο 52

Κατάσχεση αλλοδαπού πλοίου

Εάν το πλοίο που κατασχέθηκε σε ελληνικό λιμάνι είναι αλλοδαπό, ο λιμενάρχης του λιμανιού, όπου έγινε η κατάσχεση, υποχρεούται να αποστείλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης και του προγράμματος πλειστηριασμού σε εκείνον που τηρεί το νηολόγιο όπου είναι νηολογημένο το πλοίο. Τα ίδιο ισχύει και όταν πρόκειται για ελληνικά πλοία, εγγεγραμμένα σε νηολόγια που τηρούν ελληνικές προξενικές αρχές.

Άρθρο 53

Κατάσχεση αεροσκάφους

1. Στην έκθεση κατάσχεσης αεροσκάφους πρέπει να αναφέρονται και το όνομα και η ιθαγένεια του ιδιοκτήτη του αεροσκάφους, τα διακριτικά στοιχεία του αεροσκάφους, η πράξη της εγγραφής του στα μητρώα και το διεθνές σήμα του. Η περιγραφή του κατασχεμένου αεροσκάφους πρέπει να περιλαμβάνει τις διαστάσεις και τη χωρητικότητα, το είδος και τη δύναμη των κινητήρων του, καθώς και τα παραρτήματα που κατασχέθηκαν. Η περιγραφή πρέπει να γίνεται με ακρίβεια ώστε να μη γεννιέται αμφιβολία για την ταυτότητα του αεροσκάφους.

2. Αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης επιδίδεται μέσα σε δύο (2) ημέρες από την ημέρα που έγινε η κατάσχεση και στον διοικητή του αερολιμένα, όπου έγινε η κατάσχεση του αεροσκάφους. Η κατάσχεση εμποδίζει την απογείωση του αεροσκάφους και ο διοικητής του αερολιμένα, μόλις του επιδοθεί το αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης, οφείλει να εμποδίσει την απογείωσή του.

Άρθρο 54

Πρόγραμμα πλειστηριασμού αεροσκάφους

1. Ο πλειστηριασμός του κατασχεμένου αεροσκάφους γίνεται ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας του αερολιμένα, όπου έγινε η κατάσχεση. Εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατό να οριστεί συμβολαιογράφος του τόπου της κατάσχεσης, ο πλειστηριασμός γίνεται ενώπιον συμβολαιογράφου διορισμένου στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαι-

ογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους.

2. Το πρόγραμμα του πλειστηριασμού επιδίδεται και προς τον κυβερνήτη του αεροσκάφους και τον διοικητή του αερολιμένα και κατατίθεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό.

3. Περίληψη του προγράμματος πλειστηριασμού αεροσκάφους δημοσιεύεται αδαπάνως για το Δημόσιο στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ).

Άρθρο 55

Κατάσχεση αλλοδαπού αεροσκάφους

Αν το αεροσκάφος που κατασχέθηκε σε ελληνικό αερολιμένα είναι αλλοδαπό, ο διοικητής του αερολιμένα, όπου έγινε η κατάσχεση, υποχρεούται να αποστείλει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης και του προγράμματος πλειστηριασμού σε εκείνον που τηρεί το μητρώο όπου είναι εγγεγραμμένο το αεροσκάφος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΡΙΤΩΝ - ΑΝΑΓΓΕΛΙΕΣ - ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Άρθρο 56

Ανακοινώσεις πλειστηριασμών από επισπεύδοντες τρίτους

Κάθε τρίτος που επισπεύδει πλειστηριασμό υποχρεούται, με ποινή ακυρότητας αυτού, να κοινοποιήσει με δικαστικό επιμελητή στον Προϊστάμενο της ΔΟΥ φορολογίας εισοδήματος του οφειλέτη, στον Προϊστάμενο του Τελωνείου Α΄ Τάξης του τόπου της εκτέλεσης και στην Τελωνειακή Περιφέρεια στην οποία υπάγεται το Τελωνείο αυτό αντίγραφο του προγράμματος πλειστηριασμού ή του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης ή της δήλωσης συνέχισης πλειστηριασμού δέκα (10) ημέρες πριν από τη διενέργεια του πλειστηριασμού, αν πρόκειται για κινητά, και είκοσι (20) ημέρες, αν πρόκειται για ακίνητα. Τα αντίγραφα του προηγούμενου εδαφίου δεν κοινοποιούνται στον Διοικητή της ΑΑΔΕ.

Άρθρο 57

Αναγγελίες Δημοσίου

1. Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ, όταν λάβει γνώση, είτε με την κοινοποίηση του προγράμματος πλειστηριασμού ή του αποσπάσματος κατασχετήριας έκθεσης ή της δήλωσης συνέχισης πλειστηριασμού είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, ότι επισπεύδεται πλειστηριασμός, υποχρεούται να αναγγείλει το Δημόσιο για τα βεβαιωμένα ή καταχωρισμένα στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ χρέη του καθ' ου ο πλειστηριασμός, με αναγγελία, η οποία κοινοποιείται μόνο στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και συνοδεύεται από πίνακα στον οποίο εμφανίζονται τα ως άνω χρέη. Ο πίνακας περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του οφειλέτη, και εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο την επωνυμία του, καθώς και τον Α.Φ.Μ. του, εφόσον υπάρχει, το είδος, το ποσό των χρεών, το φορολογικό ή οικονομικό έτος στο οποίο ανήκουν, κα-

θώς και τον χρόνο βεβαίωσης ή καταχώρισής τους στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ και αναφορά της τυχόν υπάρχουσας ασφάλειας για καθένα από αυτά.

2. Η ισχύς της αναγγελίας δεν επηρεάζεται από την αναβολή ή τη ματαίωση του πλειστηριασμού.

3. Αν βεβαιωθούν ή καταχωρισθούν νέα χρέη στα βιβλία εισπρακτέων της ΑΑΔΕ, απαιτείται για αυτά νέα αναγγελία.

4. Οι αναγγελίες του Δημοσίου για να έχουν ισχύ αυτοτελούς κατάσχεσης πρέπει να κοινοποιηθούν και στον υποθηκοφύλακα (κτηματολόγιο).

5. Η προθεσμία για την αναγγελία του Δημοσίου είναι το αργότερο δεκαπέντε (15) ημέρες μετά την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού. Ως ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού θεωρείται η ημέρα κατά την οποία αυτός διενεργήθηκε, ανεξάρτητα από την ημέρα του πλειστηριασμού που ορίστηκε αρχικά.

6. Τα αναφερόμενα στις προηγούμενες παραγράφους ισχύουν και για τα χρέη που αναγγέλλει άλλη, πλην της επισπεύδουσας, υπηρεσία της ΑΑΔΕ.

7. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού υποχρεούται να κατατάσσει το Δημόσιο, με βάση τα στοιχεία που τίθενται υπόψη του, χωρίς να απαιτείται κάποια άλλη σύμπραξη του αναγγελλόμενου.

Άρθρο 58

Αναγγελίες τρίτων

Οι αναγγελίες των τρίτων, όταν επισπεύδει το Δημόσιο, διέπονται από τις διατάξεις του Κ.Πολ.Δ..

Άρθρο 59

Ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης

1. Εάν δεν ασκηθεί ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού προβαίνει αμέσως στη διανομή του πλειστηριασμού.

2. Εάν ασκηθεί ανακοπή από δανειστή κατά του πίνακα κατάταξης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού δεν μπορεί να καταβάλει το πλειστηριασμό στους δανειστές των οποίων η κατάταξη προσβάλλεται με την ανακοπή. Κατ' εξαίρεση, αν δικαιούχος των αμφισβητούμενων απαιτήσεων είναι το Δημόσιο, καταβάλλεται αμέσως το σύνολο του ποσού της καταταγείας απαίτησής του, το οποίο επιστρέφεται άτοκα στον υπάλληλο του πλειστηριασμού μέσα σε δύο (2) μήνες από την επίδοση στην υπηρεσία της ΑΑΔΕ η οποία κατατάχθηκε, της τελεσίδικης απόφασης που απέβαλε από τον πίνακα την εισπραχθείσα απαίτηση του Δημοσίου. Ο χρόνος μεταξύ της εισπραχθείσας και της επαναβεβαίωσης της αποβληθείσας απαίτησης του Δημοσίου δεν προσμετράται στην προθεσμία παραγραφής της. Τα προηγούμενα εδάφια εφαρμόζονται αναλόγως και στις πτωχευτικές διανομές, καθώς και σε κάθε άλλη διαδικασία κατάταξης δανειστών, ανεξάρτητα από τις διατάξεις που τη διέπουν, με εξαίρεση τις πτωχευτικές διανομές του ν. 4738/2020 (Α΄ 207).

3. Με την επιφύλαξη των άρθρων 216 επ. του Κ.Δ.Δ., αρμόδιο για την εκδίκαση της ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο του τόπου της εκτέλεσης. Η προθεσμία άσκησης ανακοπής για το Δημόσιο είναι τριάντα (30) ημέρες από την επίδοση της έγγραφης πρόσκλησης του υπαλλήλου του πλειστηριασμού προς τους δανειστές για να λάβουν γνώση του πίνακα κατάταξης.

Άρθρο 60 **Έφεση**

Έφεση κατά της οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου επιτρέπεται, εάν το πλειστηρίασμα υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

Άρθρο 61 **Αναίρεση**

Επιτρέπεται πάντοτε αναίρεση κατά της τελεσιδικής απόφασης του Εφετείου.

Άρθρο 62 **Κατάταξη του Δημοσίου**

1. Σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης κινητού ή ακινήτου κατά οφειλέτη του, το Δημόσιο κατατάσσεται για τις μέχρι την ημέρα του πλειστηριασμού απαιτήσεις του από κάθε αιτία, με τις κάθε είδους προσαυξήσεις, τόκους και τα τυχόν πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής που επιβαρύνουν τις απαιτήσεις αυτές, σύμφωνα με τα άρθρα 975 έως 977Α και 1007 του Κ.Πολ.Δ..

2. Ως ημέρα του πλειστηριασμού θεωρείται η ημέρα κατά την οποία διενεργήθηκε ο πλειστηριασμός, ανεξάρτητα από την ημέρα του πλειστηριασμού που ορίσθηκε αρχικά.

3. Οι μη ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις, για τις οποίες κατατάχθηκε το Δημόσιο, θεωρούνται ληξιπρόθεσμες ως προς τη διανομή του πλειστηρίασματος.

4. Σε περίπτωση πτώχευσης οφειλέτη του, το Δημόσιο κατατάσσεται, σύμφωνα με τα άρθρα 154 έως 160 του ν. 3588/2007 (Α΄ 153) ή τα άρθρα 167 έως 169 του ν. 4738/2020 (Α΄ 207), κατά περίπτωση, για όλες τις απαιτήσεις του που γεννήθηκαν ή ανάγονται σε χρόνο πριν από την πτώχευση, ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσής τους.

Άρθρο 63 **Πτώχευση**

1. Μόλις εκδοθεί απόφαση που κηρύσσει πτώχευση, ο γραμματέας του αρμόδιου δικαστηρίου υποχρεούται να αποστείλει αντίγραφο αυτής στην αρμόδια Διεύθυνση Εισπραξέων και Επιστροφών της ΑΑΔΕ, καθώς και στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-ΕΦΚΑ). Ο αρμόδιος για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής Προϊστάμενος της ΑΑΔΕ μόλις λάβει γνώση της πτώχευσης, αναγγέλλει στον σύνδικο της πτώχευσης και τον γραμματέα των πτωχεύσεων τις βεβαιωμένες ή καταχωρισμένες στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ απαιτήσεις του Δημοσίου. Η αναγγελία συνοδεύεται από πίνακα των παραπάνω απαιτήσεων. Ο σύνδικος της πτώχευσης, εφόσον δεν αμφισβητεί τις απαιτήσεις αυτές, τις αποδέχεται στα χρέη της πτώχευσης, για να εξοφληθούν κατά την προνομιακή τάξη στην οποία ανήκουν. Αν αμφισβητεί τις απαιτήσεις ή το προνόμιό τους, ασκεί ανακοπή, η οποία, με την επιφύλαξη των άρθρων 216 και επόμενα του Κ.Δ.Δ., εκδικάζεται κατά τα άρθρα 933 και επόμενα του Κ.Πολ.Δ..

2. Σε περίπτωση εκποίησης με αναγκαστικό ή εκούσιο πλειστηριασμό περιουσιακών στοιχείων του πτωχού, ο επισπεύδων δανειστής ή ο σύνδικος υποχρεούται να κοινοποιεί αντίγραφο του προγράμματος πλειστηριασμού ή

του αποσπάσματος κατασχετήριας έκθεσης ή της δήλωσης συνέχισης του πλειστηριασμού με δικαστικό επιμελητή, επί ποινή ακυρότητάς τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 56. Τα αντίγραφα του προηγούμενου ε-δαφίου κοινοποιούνται, επίσης, με τον ίδιο τρόπο και στους Προϊσταμένους των υπηρεσιών της ΑΑΔΕ που έχουν αναγγείλει απαιτήσεις στην πτώχευση, καθώς και στη Διεύθυνση Εισπραξέων και Επιστροφών της ΑΑΔΕ. Σε περίπτωση απευθείας εκποίησης, ο σύνδικος υποχρεούται να γνωστοποιεί την ημερομηνία της εκποίησης, το είδος και την αξία των προς εκποίηση περιουσιακών στοιχείων στη Διεύθυνση Εισπραξέων και Επιστροφών της ΑΑΔΕ και στους Προϊσταμένους των υπηρεσιών της ΑΑΔΕ που έχουν αναγγείλει απαιτήσεις στην πτώχευση είκοσι (20) ημέρες τουλάχιστον πριν από την ημερομηνία έναρξης της εκποίησης.

3. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού υποχρεούται πριν από την κατάταξη των δανειστών ή την έκδοση απογράφου της κατακυρωτικής έκθεσης να εξακριβώνει, και με βάση την πιστοποίηση του συνδέου, τις απαιτήσεις του Δημοσίου που αναγγέθηκαν σε αυτόν.

4. Οι παρ. 1 έως 3 εφαρμόζονται στις πτωχευτικές διαδικασίες που διέπονται από τον ν. 3588/2007 (Α΄ 153) και τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, καθώς και σε εκείνες του ν. 4738/2020 (Α΄ 207) μέχρι τη θέση σε πλήρη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, η οποία διαπιστώνεται με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης που προβλέπεται στο άρθρο 265 του νόμου αυτού.

5. Ο εκκαθαριστής κάθε μορφής επιχείρησης και ο εκκαθαριστής κληρονομίας υποχρεούται μέσα σε έναν (1) μήνα από την ανάληψη των καθηκόντων του να κοινοποιεί πρόσκληση για αναγγελία απαιτήσεων του Δημοσίου και του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης προς τον Διοικητή της ΑΑΔΕ και τον Διοικητή του ε-ΕΦΚΑ, αντίστοιχα.

Άρθρο 64 **Ρύθμιση χρεών πτωχών και υπό εξυγίανση ή συνδιαλλαγή οφειλετών του Δημοσίου**

1. Τα πτωχευτικά χρέη των πτωχών οφειλετών του Δημοσίου που είναι βεβαιωμένα ή καταχωρισμένα στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ μπορεί να ρυθμίζονται, ύστερα από αίτηση του υπόχρεου, με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 9 του ν. 2386/1996 (Α΄ 43), στην οποία προστίθενται ως μέλος ένας Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) και δύο υπάλληλοι της Διεύθυνσης Είσπραξης και Επιστροφών της ΑΑΔΕ ως εισηγητές, εφόσον το συνολικό βασικό χρέος δεν υπερβαίνει το ποσό των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) ευρώ. Αν το συνολικό βασικό χρέος υπερβαίνει το ανωτέρω ποσό, το αίτημα εξετάζεται από το Ν.Σ.Κ..

2. Ως βασικό χρέος θεωρείται το σύνολο των βεβαιωμένων ή καταχωρισμένων χρεών, έστω και αν αυτά δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα, όπως το ύψος τους έχει διαμορφωθεί κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ρύθμισης, μετά και από τυχόν πληρωμή ή νόμιμη διαγραφή, χωρίς τους τόκους ή τις προσαυξήσεις και τα πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής.

3. Η ρύθμιση μπορεί να αφορά είτε στην απαλλαγή του πτωχού οφειλέτη από την καταβολή μέρους ή όλων των τόκων ή προσαυξήσεων και προστίμων εκπρόθεσμης κα-

ταβολής, των φορολογικών προσαυξήσεων και προστίμων με εφάπαξ καταβολή του υπολοίπου, είτε στην καταβολή του βασικού χρέους και των τόκων ή προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, σε συνεχείς μηνιαίες δόσεις, είτε σε συνδυασμό και των δύο περιπτώσεων. Ο αριθμός των μηνιαίων δόσεων δεν μπορεί να υπερβεί τις ενενήντα (90). Από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης για τη ρύθμιση οι δόσεις δεν επιβαρύνονται με επιπλέον τόκους ή προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, εκτός εάν καθυστερήσει η καταβολή τους, οπότε επιβάλλεται επί του καθυστερούμενου ποσού τόκος ή προσαύξηση ίση με ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) για κάθε μήνα καθυστέρησης. Η πρώτη δόση πρέπει να καταβληθεί μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημερομηνία αποδοχής της ρύθμισης από τον οφειλέτη και οι υπόλοιπες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα καθενός από τους επόμενους μήνες.

4. Η ρύθμιση τελεί υπό τη διαλυτική αίρεση της μη εμπρόθεσμης πληρωμής τριών (3) συνεχών μηνιαίων δόσεων. Σε περίπτωση πλήρους συμμόρφωσης του οφειλέτη προς τους όρους της ρύθμισης, το ποσό των τόκων ή προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, των φορολογικών προσαυξήσεων και προστίμων από τα οποία απαλλάχθηκε με τη ρύθμιση ο οφειλέτης, διαγράφεται από τα οικεία βιβλία της ΑΑΔΕ, εκτός εάν υπάρχουν συνυπόχρεα για την καταβολή του πρόσωπα, οπότε αναζητούνται από αυτά. Σε περίπτωση πλήρωσης της διαλυτικής αίρεσης, η ρύθμιση ανατρέπεται αυτοδικαία, χωρίς δήλωση του Δημοσίου, με συνέπεια να καθίσταται αμέσως απαιτητό το υπόλοιπο χρέος με το σύνολο των τόκων ή προσαυξήσεων και προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής με τις οποίες επιβαρύνεται από τη βεβαίωση ή καταχώρησή του μέχρι την εξόφλησή του.

5. Η αποδοχή της ρύθμισης από τον πτωχό οφειλέτη γίνεται με ρητή, ανεπιφύλακτη και χωρίς όρους δήλωσή του που καταχωρίζεται στο σώμα της απόφασης για τη ρύθμιση και υπογράφεται από αυτόν παρουσία του Προϊσταμένου της υπηρεσίας της ΑΑΔΕ που είναι αρμόδιος για την είσπραξη της οφειλής μέσα σε έναν (1) μήνα από την πρόσκλησή του. Η αποδοχή της ρύθμισης αποτελεί αναγνώριση της ύπαρξης και του ύψους του παλαιού χρέους (βασικού και τόκων ή προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής).

6. Από την ημέρα υποβολής της αίτησης ρύθμισης αναστέλλεται η παραγραφή των χρεών που υπάγονται σε αυτή. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο αναστολή λήγει με την πάροδο της προθεσμίας καταβολής της τελευταίας δόσης της ρύθμισης κατά τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 1 ή με την έκδοση απορριπτικής απόφασης επί της αίτησης ή με την έγγραφη άρνηση αποδοχής της ρύθμισης ή με την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας για την αποδοχή αυτής, κατά περίπτωση, η δε παραγραφή δεν συμπληρώνεται πριν από την πάροδο ενός (1) έτους από το χρονικό σημείο λήξης της αναστολής.

7. Για τη ρύθμιση απαιτείται να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις: α) να έχει κηρυχθεί και να βρίσκεται σε κατάσταση πτώχευσης κατά τον χρόνο εξέτασης της αίτησης ο αιτών, είτε οι ρυθμιζόμενες οφειλές είναι βεβαιωμένες σε βάρος του ιδίου ή τα στοιχεία της καταχώρησής τους αφορούν αυτόν είτε αυτός ευθύνεται για την καταβολή τους με άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, έστω και αν το τελευταίο δεν έχει κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης, β) τα χρέη να είναι προς το Δημόσιο ή και προς τρίτους, μόνο εφόσον έχουν συμβεβαιωθεί με τα

χρέη προς το Δημόσιο, γ) τα χρέη να είναι πτωχευτικά, δ) ο αιτών να μην έχει καταδικασθεί, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πτώχευσης, για το αδίκημα της δόλιας χρεωκοπίας, υπό την ισχύ του άρθρου 684 του Εμπορικού Νόμου σε συνδυασμό με το άρθρο 398 του Π.Κ. (π.δ. 283/1985, Α' 106), ή για το αδίκημα της χρεωκοπίας, όταν αυτό έχει τελεστεί με δόλο, υπό την ισχύ του άρθρου 171 του ν. 3588/2007 (Α' 153) και του άρθρου 197 του ν. 4738/2020 (Α' 207), ούτε να έχει ασκηθεί σε βάρος του ποινική δίωξη ή να εκκρεμεί ποινική δίκη για τα αδικήματα αυτά.

8. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί για την αποδοχή ή μη της αίτησης ρύθμισης του πτωχού οφειλέτη μετά από συνεκτίμηση στοιχείων, που αφορούν στην προσωπική και οικονομική κατάσταση του οφειλέτη και από τα οποία αποδεικνύεται η οικονομική αδυναμία άμεσης ή και εφάπαξ πληρωμής του συνόλου ή μέρους των χρεών του και στοιχείων από τα οποία αποδεικνύεται το επισφαλές ή μη της είσπραξης των απαιτήσεων του Δημοσίου. Στο πλαίσιο αυτό συνεκτιμώνται ιδίως: α) η ύπαρξη κινητής ή ακίνητης περιουσίας του πτωχού, η αξία και τα τυχόν βάρη αυτής, β) η εν γένει οικονομική και επαγγελματική κατάσταση, η ηλικία, η κατάσταση της υγείας του πτωχού και των μελών της οικογένειάς του, γ) οι προς τρίτους υποχρεώσεις του (υποχρέωση διατροφής, χρέη προς ασφαλιστικά ταμεία και ιδιώτες), δ) το ύψος και το είδος των χρεών (βασικού και τόκων ή προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής), ε) το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η διαδικασία της πτώχευσης, η ύπαρξη ή μη πτωχευτικής περιουσίας και η αξία αυτής, η αναγγελία ή μη άλλων πιστωτών, τα προνόμια και το ύψος των απαιτήσεων αυτών.

9. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως για τη ρύθμιση χρεών οφειλών που έχουν συνάψει συμφωνία συνδιαλλαγής ή εξυγίανσης, η οποία επικυρώθηκε δικαστικά κατά τις διατάξεις του ν. 3588/2007 ή του ν. 4738/2020, υπό την προϋπόθεση ότι τα χρέη δεν ρυθμίζονται από τη συμφωνία και γεννήθηκαν ή ανάγονται σε χρόνο πριν από τη δικαστική επικύρωσή της ανεξαρτήτως χρόνου βεβαίωσης. Στην περίπτωση αυτή αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο για την εξέταση του αιτήματος ρύθμισης είναι η επιτροπή της παρ. 1 του παρόντος ανεξαρτήτως ύψους οφειλής.

10. Με αποφάσεις του Διοικητή της ΑΑΔΕ, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται διαδικαστικές λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ ΑΝΑΚΟΠΕΣ

Άρθρο 65 Ανακοπή από τον οφειλέτη

1. Πριν από την έναρξη της εκτέλεσης ο οφειλέτης μπορεί να ασκήσει ανακοπή κατά της ατομικής ειδοποίησης και κατά του νομίμου τίτλου. Με την ανακοπή επιτρέπεται η προβολή αντιρρήσεων ουσιαστικού ή δικονομικού δικαίου, καθώς και η αμφισβήτηση της ουσιαστικής βασιμότητας της απαίτησης του Δημοσίου, εφόσον ο προσδιορισμός της δεν έχει ανατεθεί σε δικαστήρια ή σε διοικητικές επιτροπές που αποφαίνονται με δύναμη δεδικασμένου.

2. Η ανακοπή του οφειλέτη μετά την έναρξη της εκτέ-

λεσης ασκείται για τους παρακάτω περιοριστικά αναφερόμενους λόγους:

α) αν η εκτέλεση έλαβε χώρα βάσει άκυρου τίτλου είσπραξης,

β) αν το χρέος αποσβέστηκε με καταβολή ή συμψηφισμό σύμφωνα με το άρθρο 75 ή λόγω διαγραφής του και αυτά αποδεικνύονται με έγγραφο,

γ) αν το χρέος αποσβέστηκε επιγενόμενα με άλλον τρόπο και η απόσβεση αποδεικνύεται με έγγραφο,

δ) αν το χρέος παραγράφηκε,

ε) αν αυτός, σε βάρος του οποίου επιδιώκεται η είσπραξη ως διάδοχος του υπόχρεου, δεν είναι ο κατά τον νόμο υπόχρεος, και

στ) αν κατά την εκτέλεση έλαβαν χώρα παραλείψεις ή ακυρότητες, υπό τους όρους του άρθρου 67.

Κάθε άλλη αμφισβήτηση σχετικά με την ύπαρξη της οφειλής προς το Δημόσιο είναι απαράδεκτη στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής.

3. Με την επιφύλαξη των άρθρων 216 επ. του Κ.Δ.Δ., η ανακοπή του οφειλέτη πριν από την έναρξη της εκτέλεσης ασκείται ενώπιον του καθ' ύλην αρμόδιου δικαστηρίου, σύμφωνα με τα άρθρα 583 έως 585 του Κ.Πολ.Δ., ενώ μετά την έναρξή της ασκείται ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου του τόπου της εκτέλεσης.

4. Η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλει σε καμία περίπτωση την εκτέλεση. Εφόσον, όμως, ασκηθεί ανακοπή κατά της διοικητικής εκτέλεσης, ο οφειλέτης μπορεί με αίτησή του ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, να ζητήσει την αναστολή της εκτέλεσης. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της αναστολής από το δικαστήριο είναι η πιθανολόγηση της ευδοκίμησης της ανακοπής. Μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της αίτησης αναστολής μπορεί να χορηγηθεί από το δικαστήριο προσωρινή διαταγή.

Άρθρο 66 **Ανακοπή τρίτου**

1. Ανακοπή κατά της διοικητικής εκτέλεσης δικαιούται να ασκήσει κάθε τρίτος, εφόσον προσβάλλεται το δικαίωμα κυριότητάς του επί του αντικειμένου της εκτέλεσης. Η ανακοπή στρέφεται κατά του επισπεύδοντος την εκτέλεση Δημοσίου και κατά του οφειλέτη και εγγράφεται εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της στα βιβλία διεκδικήσεων (κτηματολογικό φύλλο), εάν αφορά ακίνητο. Αρμόδια για την εκδίκαση της ανακοπής είναι τα πολιτικά δικαστήρια. Η κατά τόπον και καθ' ύλην αρμοδιότητά τους, ανάλογα με την αξία των κατασχεμένων κατά τον υπολογισμό της από τον ανακόπτοντα, προσδιορίζεται από τις γενικές διατάξεις του Κ.Πολ.Δ..

2. Μετά την περάτωση της εκτέλεσης ο τρίτος μπορεί να ασκήσει ανακοπή κατά του υπερθεματιστή εντός αποσβεστικής προθεσμίας, για μεν τα κινητά ενός (1) έτους από την παράδοσή τους στον υπερθεματιστή, για δε τα ακίνητα πέντε (5) ετών από τη μεταγραφή της περιλήψης της κατακυρωτικής έκθεσης.

3. Εάν ο τρίτος ασκήσει ανακοπή, μπορεί να ζητήσει με αίτησή του την αναστολή της εκτέλεσης, για μεν τα κινητά μέχρι την παράδοσή τους στον υπερθεματιστή, για δε τα ακίνητα μέχρι την περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης.

Άρθρο 67

Παραλείψεις, ακυρότητες και πλημμέλειες

1. Παραλείψεις, ακυρότητες ή πλημμέλειες που αφορούν στη διαδικασία απόκτησης οποιουδήποτε νόμιμου ή εκτελεστού τίτλου του άρθρου 2, τη διαδικασία της εκτέλεσης, καθώς και τις ίδιες τις πράξεις εκτέλεσης, μπορούν να προταθούν από τον οφειλέτη ως λόγος ακύρωσης, μόνο εάν ο οφειλέτης επικαλείται και αποδεικνύει αυτές, καθώς και ότι εξαιτίας τους υπέστη βλάβη. Το δικαστήριο κηρύσσει την ακυρότητα μόνο όταν κατά την κρίση του προκλήθηκε βλάβη, η οποία δεν μπορεί να αποκατασταθεί διαφορετικά παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας. Ο οφειλέτης μπορεί επιπλέον να προσβάλει με ανακοπή τον πλειστηριασμό, εάν δεν του κοινοποιήθηκε έγκυρα το πρόγραμμα πλειστηριασμού. Ο λόγος αυτός ανακοπής μπορεί να προταθεί και από τους ενυπόθηκους δανειστές.

2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 216 επ. του Κ.Δ.Δ., μετά την παρέλευση δέκα (10) ημερών από τον πλειστηριασμό δεν επιτρέπεται στον οφειλέτη ανακοπή ακύρωσης των μέχρι τον πλειστηριασμό πράξεων εκτέλεσης. Ομοίως, μετά την παρέλευση δέκα (10) ημερών από τον πλειστηριασμό δεν επιτρέπεται στον οφειλέτη και στους ενυπόθηκους δανειστές ανακοπή ακύρωσης του πλειστηριασμού, εάν κοινοποιήθηκε σε αυτούς έγκυρα το πρόγραμμα πλειστηριασμού ή εάν αυτοί έλαβαν με οποιονδήποτε τρόπο γνώση του πλειστηριασμού μέχρι και την ημέρα της διενέργειάς του.

3. Εάν η εκτέλεση ακυρωθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, εξαιτίας της παράλειψης προθεσμίας ή δικονομικού τύπου, ο υπαίτιος της ακυρότητας μπορεί να υποχρεωθεί με την ίδια απόφαση στην καταβολή των εξόδων, στα οποία υποβλήθηκε τόσο το Δημόσιο όσο και ο καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτης του.

ΤΜΗΜΑ IV **ΕΞΟΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ**

Άρθρο 68

Έξοδα και δικαιώματα εκτέλεσης

Με αποφάσεις του Διοικητή της ΑΑΔΕ, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται τα δικαιώματα και έξοδα της διοικητικής εκτέλεσης, καθώς και τα δικαιώματα για την επίδοση των ατομικών ειδοποιήσεων στους οφειλέτες του Δημοσίου ή τρίτων που τα έξοδά τους εισπράττονται μέσω της ΑΑΔΕ. Με τις ίδιες αποφάσεις ορίζονται το ύψος των δικαιωμάτων και εξόδων εκτέλεσης, τα δικαιούχα πρόσωπα, ο τρόπος είσπραξης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Τα παραπάνω δικαιώματα θεωρούνται ως έξοδα εκτέλεσης.

Άρθρο 69

Εκκαθάριση και προσδιορισμός εξόδων εκτέλεσης

1. Τα δικαιώματα και έξοδα της διοικητικής εκτέλεσης εκκαθαρίζονται και προσδιορίζονται από το Ειρηνοδικείο του τόπου εκτέλεσης, με βάση σχετικό πίνακα που συντάσσεται από τον δικαιούχο και υποβάλλεται με αίτησή του στον Προϊστάμενο της υπηρεσίας της ΑΑΔΕ που επισπεύδει την εκτέλεση. Ο τελευταίος διαβιβάζει τον πι-

νακα στο Ειρηνοδικείο με έγγραφό του, στο οποίο αναγράφει τις τυχόν παρατηρήσεις του επί της νομιμότητας και της ακρίβειας των σχετικών ποσών. Το έγγραφο αυτό μαζί με απόσπασμα του πίνακα κοινοποιείται στον οφειλέτη. Η εκκαθάριση, η οποία διενεργείται από το Ειρηνοδικείο χωρίς κλήση του οφειλέτη και προσδιορισμό δικασίμου, περαιώνεται εντός ενός (1) μήνα και, πάντως, όχι πριν από δέκα (10) ημέρες από την περιέλευση σε αυτό του εγγράφου.

2. Η απόφαση του Ειρηνοδικείου για την εκκαθάριση γνωστοποιείται εγγράφως, από τον Προϊστάμενο της υπηρεσίας της ΑΑΔΕ της παρ. 1, στον οφειλέτη και στον δικαιούχο και επιτρέπεται κατ' αυτής η άσκηση έφεσης από αυτόν, τον οφειλέτη και τον δικαιούχο, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνωστοποίηση. Η έφεση, η οποία δεν κοινοποιείται στον Εισαγγελέα, ασκείται ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται το Ειρηνοδικείο και εκδικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

3. Εάν η εκτέλεση περατωθεί με οριστική κατακύρωση και πρόκειται να συνταχθεί πίνακας κατάταξης, ο Προϊστάμενος της υπηρεσίας της ΑΑΔΕ που έχει επισπεύσει την εκτέλεση αποστέλλει με απόδειξη στον υπάλληλο του πλειστηριασμού πίνακα εξόδων εκτέλεσης, εντός της προθεσμίας αναγγελίας του Δημοσίου των άρθρων 28 και 57, προκειμένου να καταταγεί για αυτά. Η παραλαβή του πίνακα βεβαιώνεται με σημείωμα του υπαλλήλου του πλειστηριασμού επί αυτού.

4. Εφόσον πρόκειται να συνταχθεί πίνακας κατάταξης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού προσαρτά στον φάκελο της εκτέλεσης τον πίνακα των δικαιωμάτων και δαπανών του, χωρίς να απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας των προηγούμενων παραγράφων.

Άρθρο 70 **Καταβολή εξόδων εκτέλεσης**

1. Με την εξαίρεση των δικαιωμάτων του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, τα οποία θα περιληφθούν στον πίνακα κατάταξης, τα δικαιώματα και τα έξοδα εκτέλεσης του άρθρου 68, καθώς και τα έξοδα μεταφοράς των κατασχεμένων, αφού εκκαθαριστούν και προσδιοριστούν κατά τη διαδικασία του άρθρου 69, προκαταβάλλονται, βάσει αποδείξεων, στους δικαιούχους από την υπηρεσία της ΑΑΔΕ που επισπεύδει την εκτέλεση, ανεξαρτήτως εάν πρόκειται να συνταχθεί πίνακας κατάταξης.

2. Με την ίδια διαδικασία προκαταβάλλονται στο τέλος κάθε τριμήνου από την παραπάνω υπηρεσία τα έξοδα διατήρησης και φύλαξης των κατασχεμένων, καθώς και τα τυχόν καταβαλλόμενα για τον σκοπό αυτόν μισθώματα.

3. Τα δικαιώματα και εν γένει έξοδα που προκαταβάλλονται από το Δημόσιο, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2, βεβαιώνονται ή καταχωρίζονται ως δημόσιο έσοδο στις υπηρεσίες της ΑΑΔΕ που τα κατέβαλαν σε βάρος των οικείων οφειλετών του Δημοσίου.

4. Σε περίπτωση διαγραφής του συνόλου του χρέους προς το Δημόσιο για το οποίο επιβλήθηκε η κατάσχεση, διαγράφονται οίκοθεν με πράξη του Προϊσταμένου της υπηρεσίας της ΑΑΔΕ που επέσπευσε την εκτέλεση και τα βεβαιωμένα έξοδα και εν γένει δικαιώματα.

Άρθρο 71

Καταβολή εξόδων εκτέλεσης σε περίπτωση αναστολής

Δεν επιτρέπεται η αναστολή του πλειστηριασμού των κατασχεμένων ή των αναγκαστικών μέτρων που έχουν ληφθεί, χωρίς την προηγούμενη καταβολή των εξόδων και των δικαιωμάτων εν γένει της εκτέλεσης. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση της εκούσιας απαλλοτρίωσης ή της διάθεσης του άρθρου 13. Αν υπάρχει αμφισβήτηση για το ποσό των εξόδων και των δικαιωμάτων, αυτά, μετά από πρόχειρο υπολογισμό τους από τον Προϊστάμενο της υπηρεσίας της ΑΑΔΕ που επισπεύδει την εκτέλεση, παρακατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, με σύσταση γραμματίου παρακαταθήκης, μέχρι να γίνει η εκκαθάρισή τους σύμφωνα με το άρθρο 69. Το γραμμάτιο παρακαταθήκης εξοφλείται με εντολή του Προϊσταμένου της υπηρεσίας της ΑΑΔΕ που επισπεύδει την εκτέλεση.

ΤΜΗΜΑ V **ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 72

Ευθύνη για τη θεβαίωση - καταχώριση

1. Υπάλληλοι της ΑΑΔΕ ή άλλοι υπάλληλοι εντεταλμένοι για τη βεβαίωση ή την καταχώριση δημοσίων εσόδων στα βιβλία εισπρακτών εσόδων της ΑΑΔΕ, οι οποίοι, κατά περίπτωση, παραλείπουν να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για τη βεβαίωση ή την καταχώριση των δημοσίων εσόδων στα βιβλία εισπρακτών εσόδων ή παραλείπουν να αποστείλουν στην ΑΑΔΕ τα αναγκαία για τη βεβαίωση ή την καταχώριση των δημοσίων εσόδων στοιχεία, μέσα σε έναν (1) μήνα από τη λήξη της εκ του νόμου οριζόμενης προθεσμίας ή από τη λήξη της κατά τον νόμο σχετικής διαδικασίας, ελέγχονται πειθαρχικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα. Σε περίπτωση δόλιας υποτροπής μπορεί να επιβληθεί και η ποινή της οριστικής παύσης.

2. Σε πειθαρχικό έλεγχο, σύμφωνα με τις ισχύουσες για αυτούς διατάξεις, υπόκεινται ομοίως οι υπάλληλοι της Γραμματείας των Δικαστηρίων, οι οποίοι εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου κάθε μήνα παραλείπουν να αποστείλουν στην αρμόδια υπηρεσία της ΑΑΔΕ τους τίτλους εισπραξης των δικαστικών εξόδων, τελών, προστίμων και χρηματικών ποινών, που έχουν επιβληθεί με οριστικές αποφάσεις οι οποίες έχουν εκδοθεί κατά τον προηγούμενο μήνα. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 εφαρμόζεται και στην προκειμένη περίπτωση.

3. Στον ίδιο πειθαρχικό έλεγχο υπόκεινται και οι υπάλληλοι της ΑΑΔΕ, οι οποίοι δεν εκδίδουν μέσα σε έναν (1) μήνα από την παραλαβή των τίτλων εισπραξης τα αποδεικτικά παραλαβής των εισπρακτών εσόδων.

ΤΜΗΜΑ VI **ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΧΡΕΩΝ**

Άρθρο 73

Διάκριση ληξιπρόθεσμων οφειλών σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες εισπραξης

1. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, καθώς

και συμβεβαιωμένες οφειλές προς τρίτους χαρακτηρίζονται ως ανεπίδεκτες είσπραξης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες με βάση τα εκάστοτε πρόσφορα διαθέσιμα ηλεκτρονικά μέσα της ΑΑΔΕ και δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνυπόχρεων ή απαιτήσεων αυτών έναντι τρίτων ή διαπιστώθηκε η καθ' οποιονδήποτε τρόπον εκποίηση των περιουσιακών τους στοιχείων που δεν υπόκειται σε ακύρωση ή σε διάρρηξη κατά τα άρθρα 939 επ. του Α.Κ. και ειδικότερα διαπιστώθηκε η ολοκλήρωση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινήτων, ακινήτων ή απαιτήσεων του οφειλέτη με επίστευση του Δημοσίου ή τρίτων ή με διαδικασία εκκαθάρισης και η παύση των εργασιών της πτώχευσης, εφόσον πρόκειται για πτωχό.

β) Έχει υποβληθεί αίτηση ποινικής δίωξης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43) ή δεν είναι δυνατή η υποβολή της.

γ) Έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος από ειδικά οριζόμενο ελεγκτή της αρμόδια φορολογικής ή τελωνειακής αρχής, ο οποίος πιστοποιεί, με βάση ειδικά αιτιολογημένη έκθεση ελέγχου, ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις των προηγούμενων περιπτώσεων και ότι είναι αντικειμενικά αδύνατη η είσπραξη των οφειλών. Προκειμένου για εταιρείες που τελούν υπό κρατικό έλεγχο ή στις οποίες ασκείται κρατική εποπτεία και οι οποίες τελούν υπό εκκαθάριση ή πτώχευση, απαιτείται η αναγγελία του Δημοσίου στις ανωτέρω διαδικασίες εκκαθάρισης ή πτώχευσης και η συνδρομή των περ. β' και γ'. Προκειμένου για οφειλές που αφορούν κοινότητες ομογενειακών οργανώσεων, οι οποίες έχουν στην κυριότητά τους ελληνικά σχολεία στην αλλοδαπή, απαιτείται η συνδρομή της περ. γ'.

2. Οι πράξεις του χαρακτηρισμού των επιδεκτικών ή ανεπίδεκτων είσπραξης και της καταχώρισης των απαιτήσεων σε ειδικά βιβλία ανεπίδεκτων είσπραξης γίνονται με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις που τη διέπουν. Εφόσον πρόκειται για συνολική βασική οφειλή άνω του ενός και ημίσεος εκατομμυρίου (1.500.000) ευρώ, οι πράξεις αυτές κοινοποιούνται στην υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι αρμόδια για τον έλεγχο των δημόσιων εσόδων, από την οποία και ελέγχονται. Αν κρίνεται αναγκαίο, έλεγχος μπορεί να διενεργηθεί και στις πράξεις της παρούσας που αφορούν συνολική βασική οφειλή κατώτερη του ως άνω ποσού.

3. Από την καταχώριση της οφειλής στα βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης και για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο έγινε η καταχώριση: α) αναστέλλεται αυτοδικαίως η παραγραφή της, β) δεν χορηγείται στον οφειλέτη και στα συνυπόχρεα πρόσωπα αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για οποιαδήποτε αιτία ούτε άλλο νομίμως προβλεπόμενο πιστοποιητικό για μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων, εκτός εάν πρόκειται για είσπραξη χρημάτων που θα διατεθούν για την ικανοποίηση του Δημοσίου ή για εκποίηση περιουσιακών στοιχείων, το προϊόν των οποίων θα διατεθεί για τον ίδιο σκοπό, γ) δεσμεύονται στο σύνολό τους οι τραπεζικοί και επενδυτικοί λογαριασμοί και το περιεχόμενο των θυρίδων σε τράπεζες ή άλλα πιστωτικά ιδρύματα των παραπάνω προσώπων κατ' ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας των παρ. 5 και 6 του άρθρου 46 του Κ.Φ.Δ.. Το Δημόσιο διατηρεί ακέραιο το δικαίωμα

του για την είσπραξη της οφειλής ή συμψηφισμό και μετά την καταχώρισή της στα ειδικά βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης.

4. Οφειλή που έχει καταχωρισθεί, κατά τα ανωτέρω, ως ανεπίδεκτη είσπραξης επαναχαρακτηρίζεται ως εισπράξιμη, εάν πριν από την παραγραφή της, διαπιστωθεί ότι υπάρχει δυνατότητα μερικής ή ολικής ικανοποίησής της είτε από τον οφειλέτη είτε από συνυπόχρεο πρόσωπο.

5. Με απόφαση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο Διοικητής της ΑΑΔΕ μπορεί να εκχωρεί τις αρμοδιότητές του σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4389/2016 (Α' 94) και να ρυθμίζει τον ειδικότερο τρόπο και τη διαδικασία καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης, να ορίζει κάθε σχετικό θέμα με τη διαχείριση και την παρακολούθηση αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της πλήρους Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τα ζητήματα της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4820/2021 (Α' 130), μπορεί να μεταβάλλονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία ανεπίδεκτων είσπραξης, καθώς και του επαναχαρακτηρισμού τους ως εισπράξιμων και να ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τις συνέπειες και τα χρονικά όρια ισχύος των συνεπειών της καταχώρισης.

Άρθρο 74

Διαγραφή οφειλών προς το Δημόσιο

1. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, καθώς και συμβεβαιωμένες οφειλές προς τρίτους που έχουν χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτες είσπραξης σύμφωνα με το άρθρο 73, είναι δυνατό να κριθούν διαγραπτές και να διαγραφούν και πριν από την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 3 του ίδιου άρθρου, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) έχουν ολοκληρωθεί οι προβλεπόμενες στις περ. α' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 73 ενέργειες για τον χαρακτηρισμό τους ως ανεπίδεκτων είσπραξης,

β) έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές ενέργειες για την ανταλλαγή των πληροφοριών και των διαδικασιών αναγκαστικής είσπραξης για τα κράτη με τα οποία υφίστανται αντίστοιχες συμφωνίες και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον με τα κράτη μέλη της Ε.Ε.,

γ) έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες στην αλλοδαπή κατόπιν αξιοποίησης πληροφοριών και δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ή απαιτήσεων αυτού έναντι τρίτων,

δ) έχει ολοκληρωθεί η ποινική διαδικασία σε βάρος των οφειλετών κατά τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), εφόσον προβλέπεται, με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.

2. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, καθώς και συμβεβαιωμένες οφειλές προς τρίτους που δεν έχουν χαρακτηριστεί ανεπίδεκτες είσπραξης, σύμφωνα με το άρθρο 73, είναι δυνατό να διαγραφούν, χωρίς να απαιτείται η συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 1, εφόσον εμπίπτουν αποκλειστικά και μόνο στις ακόλουθες κατηγορίες οφειλών:

α) οφειλές αποβισάντων που δεν καταλείπουν οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο και των οποίων οι κληρονόμοι αποποιήθηκαν την επαχθείσα κληρονομιά,

β) οφειλές ανά φορολογούμενο μικρότερες του ποσού

του εκάστοτε ελάχιστου ποσού φόρου από την καταβολή του οποίου απαλλάσσεται ο φορολογούμενος.

3. Η διαγραφή των απαιτήσεων και η καταχώρισή τους σε ειδικά βιβλία διαγραφών γίνονται με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις που τη διέπουν. Οι πράξεις αυτές κοινοποιούνται στην υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι αρμόδια για τον έλεγχο των δημόσιων εσόδων, από την οποία και ελέγχονται.

4. Με απόφαση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο Διοικητής της ΑΑΔΕ μπορεί να ρυθμίζει τον ειδικότερο τρόπο και τη διαδικασία καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία διαγραφών, να ορίζει κάθε σχετικό θέμα με τη διαχείρισή τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Διοικητικής Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί να μεταβάλλονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία διαγραφών.

ΤΜΗΜΑ VII ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ

Άρθρο 75

Ενέργειες και αποτελέσματα συμψηφισμού

1. Βέβαιη και εκκαθαρισμένη χρηματική απαίτηση του οφειλέτη κατά του Δημοσίου, η οποία αποδεικνύεται με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή δημόσιο έγγραφο, συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη αυτού προς το Δημόσιο.

2. Ο συμψηφισμός προτείνεται με δήλωση του οφειλέτη που υποβάλλεται στην υπηρεσία της ΑΑΔΕ, η οποία είναι αρμόδια για την είσπραξη του χρέους. Ο συμψηφισμός του Διοικητή της ΑΑΔΕ, εφόσον από τα υπάρχοντα στοιχεία αποδεικνύεται η απαίτηση του οφειλέτη. Απαίτηση του Δημοσίου παραγεγραμμένη αντιτάσσεται σε συμψηφισμό για μια τριετία από τη συμπλήρωση της παραγραφής. Η δήλωση του οφειλέτη για συμψηφισμό της απαίτησης κατά του Δημοσίου ή το έγγραφο του Διοικητή της ΑΑΔΕ για αυτεπάγγελτο συμψηφισμό κοινοποιείται στην εκκαθαρίζουσα την απαίτηση υπηρεσία, η οποία υποχρεούται σε άμεση απόδοση του συμψηφισθέντος ποσού.

3. Με τις προϋποθέσεις των παρ. 1 και 2 επιτρέπεται ο συμψηφισμός απαιτήσεων κατά του Δημοσίου με χρέη προς το Δημόσιο που καταβάλλονται με ταυτόχρονη υποβολή δήλωσης φόρου ή άλλου εσόδου. Η δήλωση συμψηφισμού, η οποία υποβάλλεται μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο, δεν απαλλάσσει τον οφειλέτη από τις συνέπειες της εκπρόθεσμης υποβολής της.

4. Με τον συμψηφισμό οι αμοιβαίες απαιτήσεις αποσβένονται από την ημερομηνία που συνυπήρξαν και κατά το μέρος που καλύπτονται, με την επιφύλαξη των άρθρων 139 και 144 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

5. Αναστολή είτε του νόμιμου ή εκτελεστού τίτλου βεβαίωσης ή είσπραξης είτε της ταμειακής βεβαίωσης είτε των πράξεων διοικητικής εκτέλεσης, από τον νόμο ή βάσει απόφασης δικαστηρίου ή διοικητικού οργάνου, δεν εμποδίζει τη διενέργεια του συμψηφισμού.

6. Δεν επιτρέπεται ο αυτεπάγγελτος συμψηφισμός χρηματικών απαιτήσεων, που επιδικάζονται σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο

Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 41 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, λόγω διαπίστωσης παραβίασεων της Σύμβασης αυτής ή των Πρωτοκόλλων της, με την εξαίρεση των απαιτήσεων που επιδικάζονται για την παραπάνω αιτία προς αποκατάσταση υλικής ζημίας.

7. Με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η ειδικότερη διαδικασία, με την τήρηση των οποίων εξαιρούνται από τον αυτεπάγγελτο συμψηφισμό χρηματικές απαιτήσεις του οφειλέτη έναντι του Δημοσίου με βεβαιωμένα αλλά μη ληξιπρόθεσμα χρέη του προς το Δημόσιο.

8. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

ΤΜΗΜΑ VIII ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Άρθρο 76 Κοινοποιήσεις

1. Οι κοινοποιήσεις που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα διενεργούνται από δικαστικό επιμελητή ή υπάλληλο της ΑΑΔΕ ή άλλο υπάλληλο του Δημοσίου ή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, σύμφωνα με τον Κ.Πολ.Δ., χωρίς να απαιτείται ειδική έγγραφη παραγγελία του Διοικητή ή άλλου εξουσιοδοτημένου οργάνου της ΑΑΔΕ.

2. Οι κοινοποιήσεις σε πρόσωπα άγνωστης διαμονής και όσους διαμένουν στο εξωτερικό γίνονται στον τυχόν διορισμένο, σύμφωνα με το άρθρο 142 του Κ.Πολ.Δ., αντίκλητό τους. Σε κάθε περίπτωση οι κοινοποιήσεις μπορεί να γίνονται στον σύζυγο, σε έναν από τους γονείς ή τους αδελφούς ή άλλους εξ αίματος συγγενείς μέχρι τέταρτου βαθμού εκ πλαγίου εκείνου στον οποίο αφορά η κοινοποίηση, εφόσον έχουν ηλικία όχι μικρότερη των δεκαεπτά (17) ετών. Εάν τα πρόσωπα των προηγούμενων εδαφίων αρνούνται να παραλάβουν το κοινοποιούμενο έγγραφο ή δεν ευρίσκονται, γίνεται θυροκόλληση. Εάν δεν υπάρχει συγγενής του δεύτερου εδαφίου, η κοινοποίηση γίνεται στον δήμαρχο ή τον πρόεδρο συμβουλίου δημοτικής κοινότητας ή τον πρόεδρο δημοτικής κοινότητας της τελευταίας κατοικίας ή διαμονής εκείνου τον οποίο αφορά η κοινοποίηση, οι οποίοι οφείλουν να τοιχοκολλούν το κοινοποιούμενο έγγραφο στο πλέον εμφανές μέρος και να αποστέλλουν βεβαίωση για τη τοιχοκόλληση στο όργανο που παρήγγειλε την κοινοποίηση. Η κοινοποίηση σε κάθε περίπτωση θεωρείται ότι συντελέστηκε από την παραλαβή του κοινοποιούμενου εγγράφου από τα παραπάνω πρόσωπα.

3. Οι κοινοποιήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 30 και 31 μπορεί να διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον:

α) τα προς επίδοση έγγραφα φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4272/2020 (Α' 184),

β) το πρόσωπο προς το οποίο πρόκειται να γίνει η επίδοση έχει γνωστοποιήσει συγκεκριμένο μέσο ως προτιμώμενο, ανεξάρτητα εάν έχει συγκατατεθεί ρητά στη χρήση του. Η επίδοση θεωρείται ότι συντελέστηκε κατά την ημερομηνία και ώρα παράδοσης του εγγράφου στο ηλεκτρονικό μέσο που δηλώθηκε ως προτιμώμενο. Απόδειξη που φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την ως άνω έννοια ισχύει ως έκθεση επίδοσης. Τα προη-

γούμενα εδάφια ισχύουν αναλόγως και για την υποβολή της δήλωσης του άρθρου 34. Με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 77 **Εκπροσώπηση του Δημοσίου**

1. Στις δίκες του παρόντος Κώδικα το Δημόσιο εκπροσωπεί ο Προϊστάμενος της υπηρεσίας της ΑΑΔΕ που είναι αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής, κατά του οποίου στρέφεται και κοινοποιείται κάθε δικόγραφο επί ποινή απαραδέκτου αυτού. Σε κάθε περίπτωση, και επίσης με ποινή απαραδέκτου, απαιτείται η κοινοποίηση του δικογράφου και στον Διοικητή της ΑΑΔΕ. Στην περίπτωση αίτησης αναστολής πλειστηριασμού ή ανακοπής διόρθωσης της κατασχετήριας έκθεσης ή αλλαγής του τόπου πλειστηριασμού, οι κοινοποιήσεις των προηγούμενων εδαφίων διενεργούνται, με ποινή απαραδέκτου, το αργότερο τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από τη δικάσιμο.

2. Στις δίκες αυτές επιτρέπεται στον οφειλέτη να παρίσταται και να ενεργεί αυτοπροσώπως.

3. Στις δίκες του παρόντος Κώδικα δεν τρέχει καμία προθεσμία κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών. Κάθε προθεσμία που ξεκίνησε πριν από την έναρξη των δικαστικών διακοπών, καθώς και η εξέταση των μαρτύρων, αναστέλλονται κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, εκτός αν επισπεύδει το Δημόσιο.

ΤΜΗΜΑ ΙΧ **ΕΓΓΥΗΤΕΣ - ΜΙΣΘΩΤΕΣ - ΥΠΟΜΙΣΘΩΤΕΣ**

Άρθρο 78 **Εγγυητές**

Οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα για τους οφειλέτες εφαρμόζονται και κατά των εγγυητών. Οι εγγυητές έχουν την ίδια ευθύνη με τους οφειλέτες και δεν έχουν το δικαίωμα να προβάλουν την ένσταση της δίζησης. Κατά των εγγυητών λαμβάνονται όλα τα μέτρα που προβλέπονται για τους οφειλέτες, χωρίς να απαιτείται βεβαίωση του χρέους σε βάρος τους.

Άρθρο 79 **Ευθύνη υπομισθωτών**

Οι υπομισθωτές και οι μισθωτές δημοσίων εν γένει προσόδων ή κτημάτων ευθύνονται εις ολόκληρον έναντι του Δημοσίου για το οφειλόμενο προς αυτό μίσθωμα, το οποίο εισπράττεται κατά τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα. Σε περίπτωση μερικής υπομίσθωσης της προσόδου ή του κτήματος που εκμισθώθηκε από το Δημόσιο, η ευθύνη του υπομισθωτή περιορίζεται στο ποσό της υπομίσθωσης.

ΤΜΗΜΑ Χ **ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 80 **Εφαρμογή διατάξεων της Πολιτικής Δικονομίας**

Οι διατάξεις του Κ.Πολ.Δ. εφαρμόζονται, εφόσον δεν

αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, τηρουμένης πάντοτε, για κάθε παράβαση, της διάταξης του άρθρου 67 του παρόντος.

Άρθρο 81 **Ατέλεια δικογράφων**

1. Τα έγγραφα της διοικητικής εκτέλεσης δεν υπόκεινται σε χαρτοσήμανση.

2. Όπου στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα οι δικαστικοί επιμελητές συντάσσουν εκθέσεις ή άλλα έγγραφα, φυλάσσουν το πρωτότυπό τους και παραδίδουν επικυρωμένο αντίγραφο τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών.

Άρθρο 82 **Είσπραξη για λογαριασμό τρίτων**

1. Σε όσες περιπτώσεις ανατίθεται στην ΑΑΔΕ η είσπραξη των εσόδων ΟΤΑ, άλλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου ή φυσικών προσώπων εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα. Για χρέη υπέρ νομικών προσώπων και τρίτων που εισπράττονται από την ΑΑΔΕ για λογαριασμό τους, εφόσον από τις οικείες διατάξεις για τους δικαιούχους προβλέπεται επιβάρυνσή τους με προσαυξησείς εκπρόθεσμης καταβολής, πρόστιμα, τόκους υπερημερίας, Φ.Π.Α. και γενικά κάθε είδους λοιπές επιβαρύνσεις, οι οποίες εκκινούν πριν από τη βεβαίωση-καταχώρισή τους στα βιβλία εισπρακτέων απαιτήσεων της ΑΑΔΕ, αυτές αναγράφονται στον οικείο χρηματικό κατάλογο. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κ.Φ.Δ., για τα οποία εφαρμόζονται μόνο οι διατάξεις του ως άνω Κώδικα, από την ημερομηνία κατά την οποία τα χρέη καθίστανται ληξιπρόθεσμα στην ΑΑΔΕ επιβάλλονται οι τόκοι του παρόντος Κώδικα.

2. Εάν νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου και τρίτοι αποστέλλουν για είσπραξη έσοδά τους στην ΑΑΔΕ, οφείλουν να περιλαμβάνουν πρόβλεψη ως προς τη δαπάνη των εξόδων για τα αναγκαστικά μέτρα είσπραξης που λαμβάνονται από την ΑΑΔΕ, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη έγκριση.

3. Τα όργανα του Δημοσίου που έχουν αρμοδιότητα για την παροχή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής ληξιπρόθεσμων χρεών ή την αναστολή της εκτέλεσης που επισπεύδεται κατά οφειλετών του Δημοσίου, έχουν την ίδια αρμοδιότητα και για τα έσοδα και τους οφειλέτες του άρθρου αυτού.

4. Για τα συμβεβαιούμενα με τα δημόσια έσοδα της παρ. 1 εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα, καθώς και οι διατάξεις περί παραγραφής των απαιτήσεων του Δημοσίου.

5. Στις δίκες περί την εκτέλεση που αφορούν σε έσοδα και χρέη του παρόντος άρθρου, δεν νομιμοποιείται να παρίσταται ως διάδικο το Δημόσιο αλλά ο τρίτος.

Άρθρο 83 **Αναπροσαρμογή ποσών και ποσοστών**

Τα ποσά και ποσοστά που αναφέρονται στον παρόντα Κώδικα μπορεί να αναπροσαρμόζονται με προεδρικό διάταγμα ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών.

ΤΜΗΜΑ ΧΙ
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 84
Μεταβατικές διατάξεις

1. Τα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 2 του παρόντος Κώδικα, εφαρμόζονται και επί των ήδη εκδοθέντων μέχρι την 31η.12.2013, σύμφωνα με την τελωνειακή νομοθεσία, νόμιμων τίτλων, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων επιβολής πολλαπλών τελών, εφόσον το σύννομο της εισπραξης ή της εκτέλεσης δεν έχει αμφισβητηθεί δικαστικά ή, στην περίπτωση δικαστικής αμφισβήτησης, η υπόθεση δεν έχει συζητηθεί στην ουσία της σε πρώτο βαθμό, μέχρι την 31η.12.2013. Κάθε είδους απαιτήσεις των τελωνείων, μέχρι την 31η.12.2013, δεν απαιτείται να έχουν καταχωριστεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων, προκειμένου να γίνουν σύννομα η εισπραξη και η εκτέλεση και όλες οι σχετικές εισπράξεις και πράξεις εκτέλεσης λογίζονται σύννομες, εφόσον δεν έχει εγερθεί δικαστική αμφισβήτηση ή, στην περίπτωση δικαστικής αμφισβήτησης, η υπόθεση δεν έχει συζητηθεί στην ουσία της σε πρώτο βαθμό μέχρι την παραπάνω ημερομηνία.

2. Τα πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974 (Α΄ 90) παύουν να υπολογίζονται μετά από την 21η.3.2015.

3. Για τις απαιτήσεις οι οποίες έχουν καταχωριστεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της ΑΑΔΕ μέχρι και την 31η.12.2013, εφαρμόζεται το άρθρο 6 του ν.δ. 356/1974, όπως ίσχυε έως την ανωτέρω ημερομηνία, ως προς τον υπολογισμό και το ανώτατο όριο των προσουξήσεων. Το ίδιο ισχύει για τις τελωνειακές απαιτήσεις για τις οποίες αποκτήθηκε νόμιμος τίτλος μέχρι και την ως άνω ημερομηνία.

4. Το άρθρο 6 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και για τις οφειλές σε κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή Αρχή, πλην της ΑΑΔΕ, οι οποίες βεβαιώνονται μετά την 31η.12.2014 και για την εισπραξη τους εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα, εκτός εάν από ειδικές διατάξεις ορίζεται διαφορετικά.

5. Για προγράμματα πλειστηριασμού που εκδίδονται μετά από κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 39 του παρόντος Κώδικα, η τιμή πρώτης προσφοράς επαναπροσδιορίζεται και ορίζεται στην εμπορική αξία του ακινήτου, όπως αυτή καθορίζεται κατ' αναλογική εφαρμογή της παρ. 5 του ανωτέρω άρθρου.

6. Η παρ. 3 του άρθρου 59 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζεται αναλόγως: α) στους πίνακες διανομής που συντάσσουν οι σύνδικοι πτώχευσης σε πτωχεύσεις που διέπονται από τον ν. 3588/2007 (Α΄ 153) και τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις και β) σε όλα τα Ν.Π.Δ.Δ., και τους οργανισμούς και φορείς κοινωνικής ασφάλισης των οποίων οι απαιτήσεις εισπράττονται κατά τον Κώδικα.

7. Σε εκκρεμείς πτωχεύσεις που έχουν εκκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3588/2007, το Δημόσιο μπορεί να προβαίνει σε αναγκαστική εκτέλεση της περιουσίας του πτωχεύσαντος οφειλέτη του, πτωχευτικής και μεταπτωχευτικής, ανεξάρτητα από την ύπαρξη υπέρ

αυτού γενικού ή ειδικού προνομίου επί της περιουσίας του.

8. Σε εκκρεμείς πτωχεύσεις που έχουν εκκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3588/2007, η προθεσμία ανακοπής πτωχευτικού συμβιβασμού για το Δημόσιο είναι δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της έκθεσης συνέλευσης των πιστωτών με δικαστικό επιμελητή στη Διεύθυνση Εισπράξεων και Επιστροφών της ΑΑΔΕ.

9. Το άρθρο 62 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζεται ως εξής:

α) Οι παρ. 1 έως και 3 εφαρμόζονται σε διαδικασίες διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης, όταν η κατάσχεση ή η επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση αντίστοιχα διενεργείται μετά την 1η.1.2016, με εξαίρεση την παραπομπή στο άρθρο 977Α του Κ.Πολ.Δ., η οποία εφαρμόζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου αυτού.

β) Η παρ. 4 εφαρμόζεται, κατά περίπτωση, σε διαδικασίες πτώχευσης του ν. 3588/2007 που αρχίζουν από 19.8.2015, με εξαίρεση την παραπομπή στο άρθρο 156Α του Πτωχευτικού Κώδικα, η οποία εφαρμόζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου αυτού, ή σε διαδικασίες πτώχευσης του ν. 4738/2020 (Α΄ 207). Ως έναρξη της διαδικασίας νοείται η κατάθεση αίτησης πτώχευσης.

γ) Στις λοιπές διαδικασίες εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι προϊσχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 85
Τελικές διατάξεις

1. Όπου σε κείμενες διατάξεις γίνεται παραπομπή ή αναφορά σε διάταξη του ν.δ. 356/1974 (Α΄ 90) ή του ΚΕΔΕ ή γενικά στο ν.δ. 356/1974 ή τον ΚΕΔΕ, εφεξής νοείται η αντίστοιχη διάταξη του παρόντος Κώδικα ή ο παρών Κώδικας.

2. Κανονιστικές αποφάσεις ή άλλες διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση διατάξεων του ν.δ. 356/1974 ή του ΚΕΔΕ, όπως ισχύει μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος Κώδικα, εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Κανονιστικές αποφάσεις ή άλλες διοικητικές πράξεις που μετά τη δημοσίευση του παρόντος Κώδικα τροποποιούν ή αντικαθιστούν αποφάσεις ή πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση διατάξεων του ν.δ. 356/1974 ή του ΚΕΔΕ, εκδίδονται εφεξής κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα.

4. Διαδικαστικές πράξεις που διενεργούνται ή πράξεις που εκδίδονται ή ενέργειες που λαμβάνουν χώρα μετά την ισχύ του παρόντος Κώδικα διέπονται από τον παρόντα Κώδικα.

5. Το 356/1974 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» καταργείται.

Άρθρο Δεύτερο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ	
Κωδικοποιητική διάταξη	Κωδικοποιούμενη διάταξη
Άρθρο Πρώτο	
Άρθρο 1	Άρθρο 1 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 2	Άρθρο 2 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν. 599/1977, την παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 1731/1987, την παρ. 8 του άρθρου 51 του ν. 1882/1990, τις παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 και το άρθρο 53 του ν. 4583/2018.
Άρθρο 2 παρ. 1	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο έως τέταρτο
Άρθρο 2 παρ. 2	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια όγδοο και ένατο
Άρθρο 2 παρ. 3	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πέμπτο έως έβδομο
Άρθρο 2 παρ. 4	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 2
Άρθρο 2 παρ. 5	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 3
Άρθρο 2 παρ. 6	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 4
Άρθρο 2 παρ. 7	Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 5
Άρθρο 3	Άρθρο 3 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 περ. β' του ν. 2648/1998, την παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 και την παρ. 1 του άρθρου 75 του ν. 4172/2013
Άρθρο 3 παρ. 1 και 2	Άρθρο 3 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2
Άρθρο 3 παρ. 3	Άρθρο 3 ν.δ. 356/1974 παρ. 3
Άρθρο 3 παρ. 4	Άρθρο 3 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 και 5: απαλείφονται Άρθρο 3 ν.δ. 356/1974 παρ. 6
Άρθρο 4	Άρθρο 4 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του ν. 599/1977, το άρθρο 91 του ν. 1041/1980 και την παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013
Άρθρο 4 παρ. 1	Άρθρο 4 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο Άρθρο 4 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 τέσσερα τελευταία εδάφια: απαλείφονται
Άρθρο 4 παρ. 2 και 3	Άρθρο 4 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και 3
Άρθρο 5	Άρθρο 5 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 1591/1986

Άρθρο 6 Άρθρο 6 παρ. 1 Άρθρο 6 παρ. 2 έως 7	Άρθρο 6 του ν. δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013. Με την παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4321/2015 καταργήθηκαν τα πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 57 του ν. 4174/2013 και του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974. Άρθρο 6 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο πρώτο και τέταρτο Άρθρο 6 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 έως 7
Άρθρο 7	Άρθρο 7 ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013
Άρθρο 8	Άρθρο 8 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 1858/1989
Άρθρο 9 Άρθρο 9 παρ. 1 Άρθρο 9 παρ. 2 Άρθρο 9 παρ. 3 Άρθρο 9 παρ. 4 Άρθρο 9 παρ. 5	Άρθρο 9 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3888/2010, με την παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 4002/2011, με την παρ. 1 του άρθρου 3 της από 31.12.2011 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, κυρωθείσας με το άρθρο δεύτερο του ν. 4047/2012, με την παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4038/2012, με την παρ. Α' υποπαρ. 1 του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014, με την παρ. 12β της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφιο πρώτο έως τέταρτο (μερικώς) Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφιο έκτο και έβδομο Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφια όγδοο και ένατο Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφιο δέκατο Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφια δωδέκατο και δέκατο τρίτο
Άρθρο 10 Άρθρο 10 παρ. 1 Άρθρο 10 παρ. 2 Άρθρο 10 παρ. 3 έως 7	Άρθρο 10 του ν.δ. 356/1974 Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο πρώτο και δεύτερο Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τρίτο: απαλείφεται Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 έως 7
Άρθρο 11	Άρθρο 11 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 της από 7.8.2013 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, κυρωθείσας με το άρθρο πρώτο του ν. 4218/2013 και το άρθρο δεύτερο του ν. 4218/2013
Άρθρο 12	Άρθρο 12 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 13	Άρθρο 13 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 14	Άρθρο 14 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 15	Άρθρο 15 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 16	Άρθρο 16 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 17 παρ. 1 Άρθρο 17 παρ. 2 Άρθρο 18	Άρθρο 17 ν.δ. 356/1974 παρ. 1, 2 και 3, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 81 του ν. 4941/2022 Άρθρο 17 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 Άρθρο 18 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 19 Άρθρο 19 παρ. 1 και 2 Άρθρο 19 παρ. 3	Άρθρο 19 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 4
Άρθρο 20 Άρθρο 20 παρ. 1 και 2 Άρθρο 20 παρ. 3	Άρθρο 20 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 Άρθρο 20 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 5 (μερικώς)
Άρθρο 21	Άρθρο 21 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του

Άρθρο 21 παρ. 1	ν. 2948/2001, με την παρ. 3 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018, και μετά την ενσωμάτωση στο περιεχόμενό του της παρ 3 του άρθρου 17 του ν. 3756/2009
Άρθρο 21 παρ. 2	Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 5 (μερικώς) και άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 εδάφιο πρώτο και παρ. 3 εδάφια πρώτο (μερικώς) και δεύτερο
Άρθρο 21 παρ. 3	Άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 εδάφιο δεύτερο
Άρθρο 21 παρ. 4	Άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 εδάφιο πρώτο (μερικώς)
Άρθρο 22	Άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 εδάφια τρίτο και τέταρτο
Άρθρο 22	Άρθρο 22 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 22 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται
Άρθρο 23	Άρθρο 23 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001
Άρθρο 24	Άρθρο 24 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 25	Άρθρο 25 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 26	Άρθρο 26 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 27	Άρθρο 27 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 28	Άρθρο 28 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 και με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001
Άρθρο 29	Άρθρο 29 ν.δ. 356/1974 όπως το πρώτο εδάφιο της περ. α' και το πρώτο εδάφιο της περ. β της παρ. 1 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001 και όπως η παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1882/1990.
Άρθρο 30	Άρθρο 30 ν.δ. 356/1974 όπως η παρ. 4 προστέθηκε και οι παρ. 4 και 5 αναριθμήθηκαν σε 5 και 6 με το άρθρο 41 του ν. 2648/1998 και η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001.
Άρθρο 31	Άρθρο 30Α του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010, με την υποπαρ. 2 της παρ. Α του άρθρου 67 του ν. 4254/2014 και με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4484/2017
Άρθρο 31 παρ. 1	Άρθρο 30Α ν.δ. 356/1974 εδάφια πρώτο έως τρίτο
Άρθρο 31 παρ. 2	Άρθρο 30Α ν.δ. 356/1974 εδάφιο τέταρτο
Άρθρο 31 παρ. 3	Άρθρο 30Α ν.δ. 356/1974 εδάφια πέμπτο και έβδομο
Άρθρο 31 παρ. 4	Άρθρο 30Α ν.δ. 356/1974 εδάφιο έκτο: απαλείφεται
Άρθρο 32	Άρθρο 30Α ν.δ. 356/1974 εδάφια όγδοο και ένατο
Άρθρο 32	Άρθρο 30B του ν.δ. 356/1974 το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 66 του ν. 4170/2013 και τροποποιήθηκε με την παρ. 7 της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και με τις παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 11 του ν. 4484/2017
Άρθρο 32 παρ. 1 και 2	Άρθρο 30B ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2
Άρθρο 32 παρ. 3	Άρθρο 30B ν.δ. 356/1974 παρ. 3 (μερικώς)
Άρθρο 32 παρ. 4	Άρθρο 30B ν.δ. 356/1974 παρ. 4 (μερικώς)
Άρθρο 32 παρ. 5	Άρθρο 30B ν.δ. 356/1974 παρ. 5
Άρθρο 33	Άρθρο 31 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3714/2008, το άρθρο 17 του ν. 3756/2009, την παρ. Α υποπαρ. 3 και 4 του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014, την παρ. 8 της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και την παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4484/2017.
Άρθρο 34	Άρθρο 32 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την υποπαρ. 5 της παρ. Α του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014
Άρθρο 35	Άρθρο 33 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 76 του ν. 4607/2019

Άρθρο 36	Τελευταίο εδάφιο άρθρου 30Α ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παρ. 2 του ν. 4487/2017 και μερικώς παρ. 4 άρθρου 30Β ν.δ. 356/1974
Άρθρο 37	Άρθρο 34 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 38 Άρθρο 38 παρ. 1 και 2 Άρθρο 38 παρ. 3	Άρθρο 35 ν.δ. 356/1974 Άρθρο 35 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 5 και άρθρο 38 ν.δ. 356/1974 παρ. 3
Άρθρο 39 Άρθρο 39 παρ. 1 Άρθρο 39 παρ. 2 Άρθρο 39 παρ. 3 έως 4 Άρθρο 39 παρ. 5 Άρθρο 39 παρ. 6	Άρθρο 36 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4472/2017 και την παρ. 5 του άρθρου 405 του ν. 4512/2018 Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και άρθρο 39 παρ. 1 πρώτο εδάφιο μερικώς Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 έως 4 Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 6 και 7 Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 7 εδάφιο πρώτο
Άρθρο 40 Άρθρο 40 παρ. 1 Άρθρο 40 παρ. 2	Άρθρο 37 του ν.δ. 356/1974 σε συνδυασμό με την παρ. 4 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974 Άρθρο 37 ν.δ. 356/1974 Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 4
Άρθρο 41	Άρθρο 38 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2
Άρθρο 42	Άρθρο 40 ν.δ. 356/1974 και άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο
Άρθρο 43 Άρθρο 43 παρ. 1 Άρθρο 43 παρ. 2 Άρθρο 43 παρ. 3 Άρθρο 43 παρ. 4 Άρθρο 43 παρ. 5 Άρθρο 43 παρ. 6 Άρθρο 43 παρ. 7 έως 10	Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010, με την παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4110/2013 και με την παρ. 7 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 σε συνδυασμό με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 καθώς και το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974. Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο και άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 7 και παρ. 5 εδάφιο δεύτερο Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τρίτο Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τέταρτο Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τελευταίο Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 έως 7
Άρθρο 44	Άρθρο 42 ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 45	Άρθρο 43 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 46	Άρθρο 44 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 47	Άρθρο 45 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 1882/1990 και με την παρ. 10 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 48 Άρθρο 48 παρ. 1 έως 3 Άρθρο 48 παρ. 4 Άρθρο 48 παρ. 5 και 6	Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 έως 3 Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 και 5 Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 παρ. 6 και 7
Άρθρο 49	Άρθρο 47 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 50	Άρθρο 48 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 51	Άρθρο 49 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 11 του

Άρθρο 51 παρ. 1 και 2	άρθρου 404 του ν. 4512/2018 Άρθρο 49 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 49 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται
Άρθρο 51 παρ. 3	Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 4
Άρθρο 52	Άρθρο 50 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 53	Άρθρο 51 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 54	Άρθρο 52 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 54 παρ. 1 και 2	Άρθρο 52 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 52 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται
Άρθρο 54 παρ. 3	Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 4
Άρθρο 55	Άρθρο 53 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 56	Άρθρο 54 ν.δ. 356/1974, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 3 του ν. 4038/2012
Άρθρο 57	Άρθρο 55 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 57 παρ. 1	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο
Άρθρο 57 παρ. 2	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τρίτο
Άρθρο 57 παρ. 3	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τέταρτο
Άρθρο 57 παρ. 4	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο πέμπτο
Άρθρο 57 παρ. 5	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια έκτο και έβδομο
Άρθρο 57 παρ. 6	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 2
Άρθρο 57 παρ. 7	Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 3
Άρθρο 58	Άρθρο 57 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 59	Άρθρο 58 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4141/2013
Άρθρο 59 παρ. 1	Άρθρο 58 ν.δ. 356/1974 παρ. 2
Άρθρο 59 παρ. 2	Άρθρο 58 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 (μερικώς)
Άρθρο 59 παρ. 3	Άρθρο 58 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 4
Άρθρο 60	Άρθρο 59 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001
Άρθρο 61	Άρθρο 60 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 62	Άρθρο 61 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018
Άρθρο 63	Άρθρο 62 του ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 9 του ν. 2386/1996, με την παρ. 1 του άρθρου 69 του ν. 2676/1999, με τις παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 37 του ν. 2214/1994, με την περ. στ' του άρθρου 81 του ν. 3588/2007, με την παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 3296/2004 και το άρθρο 82 του ν. 4941/2022.
Άρθρο 63 παρ. 1	Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια τέταρτο έως έβδομο
Άρθρο 63 παρ. 2 και 3	Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και 3
Άρθρο 63 παρ. 4	Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 πεδίο εφαρμογής των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 63 και παρ. 8 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020
Άρθρο 63 παρ. 5	Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 6
Άρθρο 64	Άρθρο 62A ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 του ν. 3522/2006 και με τις παρ. 9α, 9β, 9γ, 9δ της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015

Άρθρο 65	Άρθρο 73 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του ν. 1867/1989
Άρθρο 65 παρ. 1	Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 περ. α, γ και εδάφιο δεύτερο
Άρθρο 65 παρ. 2	Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 περ. α έως ε και ζ
Άρθρο 65 παρ. 3	Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 1
Άρθρο 65 παρ. 4	Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 3
Άρθρο 66	Άρθρο 74 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001
Άρθρο 67	Άρθρο 75 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 2224/2013 και το άρθρο 75Α του ν.δ. 356/1974
Άρθρο 67 παρ. 1	Άρθρο 75 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και άρθρο 75Α του ν.δ. 356/1974
Άρθρο 67 παρ. 2 και 3	Άρθρο 75 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και 3
Άρθρο 68	Άρθρο 76 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 του ν. 1882/1990
Άρθρο 69	Άρθρο 77 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 70	Άρθρο 78 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 71	Άρθρο 79 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 72	Άρθρο 80 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 73	Άρθρο 82 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. Α.3 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 και τροποποιήθηκε με την υποπαρ. Δ1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 182 του ν. 4820/2021
Άρθρο 74	Άρθρο 82Α ν.δ. 356/1974, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 10 του ν. 3943/2011 και αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. Α.4 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 183 του ν. 4820/2021
Άρθρο 74 παρ. 1, 2, 3 και 4	Άρθρο 82Α ν.δ. 356/1974 παρ. 1, 2, 3 και 5 αντίστοιχα
Άρθρο 75	Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 3943/2011 και τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 και την παρ. 9α του άρθρου 60 του ν. 4370/2016
Άρθρο 75 παρ. 1, 2, 3, 4 και 5	Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 (αντίστοιχα)
Άρθρο 75 παρ. 6	Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 2α
Άρθρο 75 παρ. 7	Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 6
Άρθρο 75 παρ. 8	Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 7
Άρθρο 76	Άρθρο 84 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4141/2013 και το άρθρο 83 του ν. 4941/2022
Άρθρο 77	Άρθρο 85 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 30 του άρθρου 19 του ν. 2386/1996
Άρθρο 78	Άρθρο 86 ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 84 του ν. 4941/2022, σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 2523/1997
Άρθρο 79	Άρθρο 87 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 80	Άρθρο 89 ν.δ. 356/1974

Άρθρο 81	Άρθρο 90 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 82	Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 2579/1998 και την παρ. 10 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013
Άρθρο 82 παρ. 1	Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο έως τρίτο
Άρθρο 82 παρ. 2	Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τελευταίο
Άρθρο 82 παρ. 3	Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 2
Άρθρο 82 παρ. 4	Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 3
Άρθρο 82 παρ. 5	Άρθρο 28 ν. 2579/1998 παρ. 7
Άρθρο 83	Άρθρο 92 ν.δ. 356/1974
Άρθρο 84 παρ. 1	Άρθρο 8 ν. 4224/2013 παρ. 2
Άρθρο 84 παρ. 2	Άρθρο 19 ν. 4321/2015
Άρθρο 84 παρ. 3	Άρθρο 8 ν. 4224/2013 παρ. 3
Άρθρο 84 παρ. 4	Άρθρο 8 ν. 4224/2013 παρ. 6
Άρθρο 84 παρ. 5	Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 7 εδάφιο δεύτερο
Άρθρο 84 παρ. 6	Άρθρο 67 ν. 3842/2010 παρ. 7 και άρθρο 41 ν. 3863/2010 παρ. 4
Άρθρο 84 παρ. 7	Άρθρο 62 παρ. 4 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 2214/1994
Άρθρο 84 παρ. 8	Άρθρο 62 παρ. 5 ν.δ. 356/1974, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 37 του ν. 2214/1994
Άρθρο 84 παρ. 9	Άρθρο 404 παρ. 13 ν. 4512/2018
Άρθρο Δεύτερο	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Κωδικοποιούμενη διάταξη	Κωδικοποιητική διάταξη
Άρθρο 1 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 1
Άρθρο 2 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν. 599/1977, την παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 1731/1987, την παρ. 8 του άρθρου 51 του ν. 1882/1990, τις παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 και το άρθρο 53 του ν. 4583/2018	Άρθρο 2
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο έως τέταρτο	Άρθρο 2 παρ. 1
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια όγδοο και ένατο	Άρθρο 2 παρ. 2
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πέμπτο έως έβδομο	Άρθρο 2 παρ. 3
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 2	Άρθρο 2 παρ. 4
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 3	Άρθρο 2 παρ. 5
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 4	Άρθρο 2 παρ. 6
Άρθρο 2 ν.δ. 356/1974 παρ. 5	Άρθρο 2 παρ. 7
Άρθρο 3 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 περ. β του ν. 2648/1998, την παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 και την παρ. 1 του άρθρου 75 του ν. 4172/2013	Άρθρο 3
Άρθρο 3 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2	Άρθρο 3 παρ. 1 και 2
Άρθρο 3 ν.δ. 356/1974 παρ. 3	Άρθρο 3 παρ. 3
Άρθρο 3 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 και 5: απαλείφονται	
Άρθρο 3 ν.δ. 356/1974 παρ. 6	Άρθρο 3 παρ. 4
Άρθρο 4 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του ν. 599/1977, το άρθρο 91 του ν. 1041/1980 και την παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013	Άρθρο 4
Άρθρο 4 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο	Άρθρο 4 παρ. 1
Άρθρο 4 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 τέσσερα τελευταία εδάφια:	

απαλείφονται Άρθρο 4 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και 3	Άρθρο 4 παρ. 2 και 3
Άρθρο 5 ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 1591/1986	Άρθρο 5
Άρθρο 6 του ν. δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013. Με την παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4321/2015 καταργήθηκαν τα πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 57 του ν. 4174/2013 και του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974. Άρθρο 6 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο και τέταρτο Άρθρο 6 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 έως 7	Άρθρο 6 Άρθρο 6 παρ. 1 Άρθρο 6 παρ. 2 έως 7
Άρθρο 7 ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013	Άρθρο 7
Άρθρο 8 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 1858/1989	Άρθρο 8
Άρθρο 9 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3888/2010, την παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 4002/2011, την παρ. 1 του άρθρου 3 της από 31.12.2011 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου κυρωθείσας με το άρθρο δεύτερο του ν. 4047/2012, την παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4038/2012, την παρ. Α υποπαρ. 1 του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014 και την παρ. 12 β της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφια πρώτο έως τέταρτο (μερικώς) Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφιο έκτο και έβδομο Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφια όγδοο και ένατο Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφιο δέκατο Άρθρο 9 ν.δ. 356/1974 εδάφια δωδέκατο και δέκατο τρίτο	Άρθρο 9 Άρθρο 9 παρ. 1 Άρθρο 9 παρ. 2 Άρθρο 9 παρ. 3 Άρθρο 9 παρ. 4 Άρθρο 9 παρ. 5
Άρθρο 10 του ν.δ. 356/1974 Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τρίτο: απαλείφεται Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 Άρθρο 10 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 έως 7	Άρθρο 10 Άρθρο 10 παρ. 1 Άρθρο 10 παρ. 2 Άρθρο 10 παρ. 3 έως 7
Άρθρο 11 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 της από 7.8.2013 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, κυρωθείσας με το άρθρο πρώτο του ν. 4218/2013 και το άρθρο δεύτερο του ν. 4218/2013	Άρθρο 11
Άρθρο 12 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 12
Άρθρο 13 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 13
Άρθρο 14 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 14
Άρθρο 15 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 15
Άρθρο 16 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 16
Άρθρο 17 ν.δ. 356/1974 παρ. 1-3, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 81 του ν. 4941/2022 Άρθρο 17 ν.δ. 356/1974, παρ. 4	Άρθρο 17 παρ. 1 Άρθρο 17 παρ. 2
Άρθρο 18 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 18
Άρθρο 19 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται	Άρθρο 19 Άρθρο 19 παρ. 1 και 2

Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974 παρ. 5 (μερικώς)	Άρθρο 19 παρ. 3 Άρθρο 20 παρ. 3
Άρθρο 20 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 Άρθρο 20 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2	Άρθρο 20 Άρθρο 20 παρ. 1 και 2
Άρθρο 21 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001, την παρ. 3 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018, και μετά την ενσωμάτωση στο περιεχόμενό του της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 3756/2009 Άρθρο 19 ν.δ. 356/1974, παρ. 5 (μερικώς) και άρθρο 21 ν.δ. 356/1974, παρ. 2 εδάφιο πρώτο και παρ. 3, εδάφια πρώτο (μερικώς) και δεύτερο. Άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 εδάφιο δεύτερο Άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 εδάφιο πρώτο (μερικώς) Άρθρο 21 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 εδάφια τρίτο και τέταρτο	Άρθρο 21 Άρθρο 21 παρ. 1 Άρθρο 21 παρ. 2 Άρθρο 21 παρ. 3 Άρθρο 21 παρ. 4
Άρθρο 22 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 22 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται	Άρθρο 22
Άρθρο 23 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001	Άρθρο 23
Άρθρο 24 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018	Άρθρο 24
Άρθρο 25 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 25
Άρθρο 26 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 26
Άρθρο 27 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 27
Άρθρο 28 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 και με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001	Άρθρο 28
Άρθρο 29 ν.δ. 356/1974 όπως το πρώτο εδάφιο της περ. α' και το πρώτο εδάφιο της περ. β' της παρ. 1 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001 και όπως η παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1882/1990.	Άρθρο 29
Άρθρο 30 ν.δ. 356/1974 όπως η παρ. 4 προστέθηκε και οι παρ. 4 και 5 αναριθμήθηκαν σε 5 και 6 με το άρθρο 41 του ν. 2648/1998 και η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001.	Άρθρο 30
Άρθρο 30Α του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010, την υποπαρ. 2 της παρ. Α του άρθρου 67 του ν. 4254/2014 και την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4484/2017 Άρθρο 30 Α ν.δ. 356/1974 εδάφια πρώτο έως τρίτο Άρθρο 30 Α ν.δ. 356/1974 εδάφιο τέταρτο Άρθρο 30 Α ν.δ. 356/1974 εδάφια πέμπτο και έβδομο Άρθρο 30 Α ν.δ. 356/1974 εδάφιο έκτο απαλείφεται Άρθρο 30 Α ν.δ. 356/1974 εδάφια όγδοο και ένατο Άρθρο 30 Α ν.δ. 356/1974 τελευταίο εδάφιο	Άρθρο 31 Άρθρο 31 παρ. 1 Άρθρο 31 παρ. 2 Άρθρο 31 παρ. 3 Άρθρο 31 παρ. 4 Άρθρο 36
Άρθρο 30 Β του ν. δ. 356/1974 το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 66 του ν. 4170/2013 και εν συνεχεία τροποποιήθηκε με την παρ. 7 της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν.	Άρθρο 32

4336/2015 και τις παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 11 του ν. 4484/2017 Άρθρο 30 Β ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 30 Β ν.δ. 356/1974 παρ. 3 (μερικώς) Άρθρο 30 Β ν.δ. 356/1974 παρ. 4 (μερικώς) Άρθρο 30 Β ν.δ. 356/1974 παρ. 4 (μερικώς) Άρθρο 30 Β ν.δ. 356/1974 παρ. 5	Άρθρο 32 παρ. 1 και 2 Άρθρο 32 παρ. 3 Άρθρο 32 παρ. 4 Άρθρο 36 Άρθρο 32 παρ. 5
Άρθρο 31 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3714/2008, το άρθρο 17 του ν. 3756/2009, την παρ. Α υποπαρ. 3 και 4 του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014, την παρ. 8 της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και την παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4484/2017.	Άρθρο 33
Άρθρο 32 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την υποπαρ. 5 της παρ. Α του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014	Άρθρο 34
Άρθρο 33 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 76 ν. 4607/2019	Άρθρο 35
Τελευταίο εδάφιο άρθρου 30Α ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παρ. 2 του ν. 4487/2017 και μερικώς παρ. 4 άρθρου 30 Β ν.δ. 356/1974	Άρθρο 36
Άρθρο 34 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 37
Άρθρο 35 ν.δ. 356/1974 Άρθρο 35 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 5 και άρθρο 38 ν.δ. 356/1974 παρ. 3	Άρθρο 38 Άρθρο 38 παρ. 1 και 2 Άρθρο 38 παρ. 3
Άρθρο 36 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4472/2017 και την παρ. 5 του άρθρου 405 του ν. 4512/2018 Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και άρθρο 39 παρ. 1, εδάφιο πρώτο μερικώς Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 και 4 Άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 6 και 7 Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 7 εδάφιο πρώτο	Άρθρο 39 Άρθρο 39 παρ. 1 Άρθρο 39 παρ. 2 Άρθρο 39 παρ. 3 και 4 Άρθρο 39 παρ. 5 Άρθρο 39 παρ. 6
Άρθρο 37 του ν.δ. 356/1974 σε συνδυασμό με την παρ. 4 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974 Άρθρο 37 ν.δ. 356/1974 Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 4	Άρθρο 40 Άρθρο 40 παρ. 1 Άρθρο 40 παρ. 2
Άρθρο 38 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 38 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 και άρθρο 36 ν.δ. 356/1974 παρ. 5	Άρθρο 41 Άρθρο 38 παρ. 3
Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010, το άρθρο 78 του ν. 4472/2017 και την παρ. 6 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018. Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο πρώτο Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο	Οι διατάξεις του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974 απαλείφονται ή κωδικοποιούνται ως ακολούθως: Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974 απαλείφεται μερικώς και ενσωματώνεται μερικώς στο κωδικοποιητικό άρθρο 39 παρ. 2. Άρθρο 42 (μερικώς)

<p>Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και 3: απαλείφονται</p> <p>Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 4</p> <p>Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 5 εδάφιο πρώτο: απαλείφεται</p> <p>Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 5 εδάφιο δεύτερο</p> <p>Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 6: απαλείφεται</p> <p>Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 7 εδάφιο πρώτο:</p> <p>Άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 7 εδάφιο δεύτερο</p>	<p>Άρθρο 40 παρ. 2 (μερικώς)</p> <p>Άρθρο 43 παρ. 1 (μερικώς)</p> <p>Άρθρο 43 παρ. 1 (μερικώς)</p> <p>Άρθρο 84 παρ. 5</p>
<p>Άρθρο 40 ν.δ. 356/1974 και άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο</p>	<p>Άρθρο 42</p>
<p>Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010, με την παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4110/2013 και με την παρ. 7 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 σε συνδυασμό με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5, καθώς και το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 39 του ν.δ. 356/1974</p> <p>Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1, εδάφια πρώτο και δεύτερο και άρθρο 39 ν.δ. 356/1974 παρ. 7 και παρ. 5 εδάφιο δεύτερο</p> <p>Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τρίτο</p> <p>Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τέταρτο</p> <p>Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 τελευταίο εδάφιο</p> <p>Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 2</p> <p>Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 3</p> <p>Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 έως 7</p>	<p>Άρθρο 43</p> <p>Άρθρο 43 παρ. 1</p> <p>Άρθρο 43 παρ. 2</p> <p>Άρθρο 43 παρ. 3</p> <p>Άρθρο 43 παρ. 4</p> <p>Άρθρο 43 παρ. 5</p> <p>Άρθρο 43 παρ. 6</p> <p>Άρθρο 43 παρ. 7 έως 10</p>
<p>Άρθρο 42 ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018</p>	<p>Άρθρο 44</p>
<p>Άρθρο 43 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018</p>	<p>Άρθρο 45</p>
<p>Άρθρο 44 ν.δ. 356/1974</p>	<p>Άρθρο 46</p>
<p>Άρθρο 45 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 1882/1990 και την παρ. 10 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018</p>	<p>Άρθρο 47</p>
<p>Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974</p> <p>Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 έως 3</p> <p>Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 και 5</p> <p>Άρθρο 46 ν.δ. 356/1974 παρ. 6 και 7</p>	<p>Άρθρο 48</p> <p>Άρθρο 48 παρ. 1 έως 3</p> <p>Άρθρο 48 παρ. 4</p> <p>Άρθρο 48 παρ. 5 και 6</p>
<p>Άρθρο 47 ν.δ. 356/1974</p>	<p>Άρθρο 49</p>
<p>Άρθρο 48 ν.δ. 356/1974</p>	<p>Άρθρο 50</p>
<p>Άρθρο 49 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018</p> <p>Άρθρο 49 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2</p> <p>Άρθρο 49 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται</p> <p>Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 4</p>	<p>Άρθρο 51</p> <p>Άρθρο 51 παρ. 1 και 2</p> <p>Άρθρο 51 παρ. 3</p>
<p>Άρθρο 50 ν.δ. 356/1974</p>	<p>Άρθρο 52</p>

Άρθρο 51 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 53
Άρθρο 52 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 Άρθρο 52 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 2 Άρθρο 52 ν.δ. 356/1974 παρ. 3: απαλείφεται Άρθρο 41 ν.δ. 356/1974 παρ. 4	Άρθρο 54 Άρθρο 54 παρ. 1 και 2 Άρθρο 54 παρ. 3
Άρθρο 53 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 55
Άρθρο 54 ν.δ. 356/1974, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 3 του ν. 4038/2012	Άρθρο 56
Άρθρο 55 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018 Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τρίτο Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο τέταρτο Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφιο πέμπτο Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια έκτο και έβδομο Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 Άρθρο 55 ν.δ. 356/1974 παρ. 3	Άρθρο 57 Άρθρο 57 παρ. 1 Άρθρο 57 παρ. 2 Άρθρο 57 παρ. 3 Άρθρο 57 παρ. 4 Άρθρο 57 παρ. 5 Άρθρο 57 παρ. 6 Άρθρο 57 παρ. 7
Άρθρο 56 ν.δ. 356/1974: απαλείφεται	
Άρθρο 57 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 58
Άρθρο 58 του ν. δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4141/2013, την παρ. 4 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020 και την παρ. 15 του άρθρου 35 του ν. 4818/2021 Άρθρο 58 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 Άρθρο 58 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 Άρθρο 58 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και 4	Άρθρο 59 Άρθρο 59 παρ. 1 Άρθρο 59 παρ. 2 Άρθρο 59 παρ. 3
Άρθρο 59 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001	Άρθρο 60
Άρθρο 60 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 61
Άρθρο 61 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 404 του ν. 4512/2018	Άρθρο 62
Άρθρο 62 του ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 9 του ν. 2386/1996, την παρ. 1 του άρθρου 69 του ν. 2676/1999, τις παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 37 του ν. 2214/1994, την περ. στ' του άρθρου 81 του ν. 3588/2007, την παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 3296/2004 και το άρθρο 82 του ν. 4941/2022. Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια τέταρτο έως έβδομο Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και 3 Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 πεδίο εφαρμογής των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 63 και παρ. 8 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020 Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 4 Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 5 Άρθρο 62 ν.δ. 356/1974 παρ. 6	Άρθρο 63 Άρθρο 63 παρ. 1 Άρθρο 63 παρ. 2 και 3 Άρθρο 63 παρ. 4 Άρθρο 84 παρ. 7 Άρθρο 84 παρ. 8 Άρθρο 63 παρ. 5
Άρθρο 62Α ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 του ν. 3522/2006, τις παρ. 9α, 9β, 9γ, 9δ της υποπαρ. Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015	Άρθρο 64

Άρθρα 63-72: απαλείφονται	
Άρθρο 73 του ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του ν. 1867/1989 Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 περ. α', γ' και δεύτερο εδάφιο παρ. 1 Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 περ. α' έως ε' και ζ' Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 Άρθρο 73 ν.δ. 356/1974 παρ. 3	Άρθρο 65 Άρθρο 65 παρ. 1 Άρθρο 65 παρ. 2 Άρθρο 65 παρ. 3 Άρθρο 65 παρ. 4
Άρθρο 74 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2948/2001	Άρθρο 66
Άρθρο 75 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 2224/2013 και άρθρο 75Α του ν.δ. 356/1974 Άρθρο 75 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 και άρθρο 75Α ν.δ. 356/1974 Άρθρο 75 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 και 3	Άρθρο 67 Άρθρο 67 παρ. 1 Άρθρο 67 παρ. 2 και 3
Άρθρο 76 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 του ν. 1882/1990	Άρθρο 68
Άρθρο 77 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 69
Άρθρο 78 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 70
Άρθρο 79 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 71
Άρθρο 80 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 72
Άρθρο 81 ν.δ. 356/1974: απαλείφεται	
Άρθρο 82 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. Α.3 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 και τροποποιήθηκε με την υποπαρ. Δ1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και το άρθρο 182 του ν. 4820/2021	Άρθρο 73
Άρθρο 82Α ν.δ. 356/1974, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 10 του ν. 3943/2011 και αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. Α.4 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 183 του ν. 4820/2021 Άρθρο 82Α ν.δ. 356/1974 παρ. 1, 2, 3 και 5	Άρθρο 74 Άρθρο 74 παρ. 1, 2, 3 και 4 αντίστοιχα
Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 3943/2011 και τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 και την παρ. 9α του άρθρου 60 του ν. 4370/2016 Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 2α Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 6 Άρθρο 83 ν.δ. 356/1974 παρ. 7	Άρθρο 75 Άρθρο 75 παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 αντίστοιχα Άρθρο 75 παρ. 6 Άρθρο 75 παρ. 7 Άρθρο 75 παρ. 8
Άρθρο 84 ν.δ. 356/1974, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4141/2013 και το άρθρο 83 του ν. 4941/2022	Άρθρο 76
Άρθρο 85 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 30 του άρθρου 19 του ν. 2386/1996	Άρθρο 77
Άρθρο 86 ν.δ. 356/1974, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 84 του ν. 4941/2022, σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 2523/1997	Άρθρο 78

Άρθρο 87 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 79
Άρθρο 88 ν.δ. 356/1974: καταργήθηκε με το άρθρο 85 του ν. 4941/2022	
Άρθρο 89 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 80
Άρθρο 90 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 81
Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 2579/1998 και την παρ. 10 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 εδάφια πρώτο έως τρίτο Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 1 τελευταίο εδάφιο Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 2 Άρθρο 91 ν.δ. 356/1974 παρ. 3 Άρθρο 28 ν. 2579/1998 παρ. 7	Άρθρο 82 Άρθρο 82 παρ. 1 Άρθρο 82 παρ. 2 Άρθρο 82 παρ. 3 Άρθρο 82 παρ. 4 Άρθρο 82 παρ. 5
Άρθρο 92 ν.δ. 356/1974	Άρθρο 83
Άρθρο 93 ν.δ. 356/1974: απαλείφεται	
Άρθρο 94 ν.δ. 356/1974: απαλείφεται	
Άρθρο 95 ν.δ. 356/1974: απαλείφεται	

Αθήνα,

2022

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ Κ. ΠΕΡΙΦΑΝΟΥ